

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အဖိုးရ^၁
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

တရိုက္ခနှင့်ပြည်သူနိတိ ပညာမတန်း

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အဖိုးရ
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

စာရိတ္တနှင့်ပြည်သူ့နိတိ
ပညာမတန်း

၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ၊ ၂၅ - ၉၀၀၀၀ အုပ်
၂၀၂၁-၂၀၂၂ ပညာသင်နှစ်

အမျိုးသားသင်ရှိုးညွှန်းတမ်းကော်မတီက

အတည်ပြုသည်။ အခြေခံပညာသင်ရှိုးညွှန်းတမ်း နှင့်
ကျောင်းသုံးစာအုပ်ကော်မတီ၏ မူပိုင်ဖြစ်သည်။

အလုပ်အမိန့်အမှတ် - E ၁၆/၂၀ ဖြင့်

Ethical Trust Business Group ပုဂ္ဂိုလ်လုပ်ငန်းစု
ဒေသရုံး ပုဂ္ဂိုလ်တိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။

မြန်မာနိုင်ပညာနောက်ပြို့ဌာန၏ အခြေခံပညာမှုလတန်းသင်နှိုးညွှန်းတမ်းအသစ်များ
နေပါ်ပြုခဲ့ကောင်းထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းတွင် ဂျပန်နိုင်တေကာ ပွဲပေါင်း
ဆောင်ရွက်နောက်ဂျပ်ဂျောက် (JICA) က နည်းပညာပုံးကုလိပ်ပေးပါသည်။

မာတိကာ

အစဉ်:	သင်ဓနီးစာ	စာမျက်နှာ
၁	မျှတစိတ်နှင့်နေထိုင်မည်	၁
J	သတိရှိပါ နည်းပညာ	၂
၃	ခက်ခဲမူများ တို့ကျော်လွှား	၆
၄	အများအကျိုးဆောင် ကိုယ့်အကျိုးအောင်	၁၅
၅	ဆက်ဆံရေးကောင်းမွန်သူ	၁၉
၆	နှီးသားပါ	၂၃
၇	ခရီးသွားစဉ် ယဉ်ကျေးမြင်း	၂၇
၈	စဉ်းကမ်းရှိစွာ သွားလာလည်ပတ်ပါ	၃၁
၉	သူတာဝန် ကိုယ့်တာဝန်	၃၆
၁၀	အခွင့်အရေးနှင့်တာဝန်	၄၀
၁၁	ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သာ အားကိုးရာ	၄၄
၁၂	လူမှုဝန်ထမ်းစိတ်ရှိသူ	၄၈
၁၃	ချုစ်ခင်စဉ်းလုံးစွာ နေကြပါ	၅၃
၁၄	ချုစ်ခင်လေးစား သွေးချင်းညီအစ်ကိုများ	၅၇
၁၅	သဘာဝအလှ ထိန်းသိမ်းကြ	၆၁
၁၆	သဘာဝဝန်းကျင် စောင့်ရွှေ့က်စေချင်	၆၅
၁၇	ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုး	၆၉
	ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်းမှု မြင့်တင်ရေးပညာပေးအစီအစဉ်	

သင်ဓန်းစာ (၁) မျှတစိတ်နှင့်နေထိုင်မည်

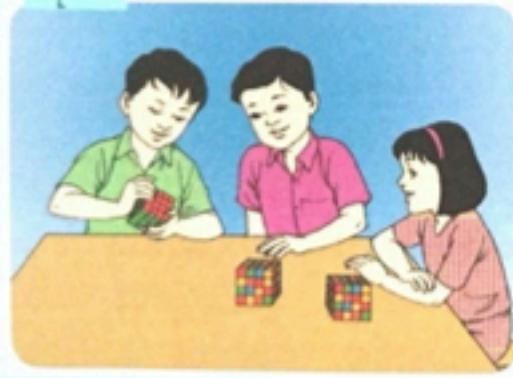
လူအဖွဲ့အစည်းအတွင်း မျှမျှတတေနထိုင်တတ်ရန်အတွက် ဤသင်ဓန်းစာကို လေ့လာကြော်မည်။

- နေစဉ်ဘဝနေထိုင်မှုတွင် မမျှတသည်ကို မည်သို့ သိနိုင်သနည်း။
- မျှတစွာ ပြုမှုဆက်ဆံရန် လိုအပ်ပါသလား၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
- လူတိုင်းအတွက် မျှတစိတ်နှင့်ခြင်းသည် စိတ်ကူးသာဖြစ်သလား၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ရုပ်ပုံများကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီးနောက် မည်သည့်အခြေအနေမျိုးသည် မျှတမှုနှင့်ကြောင်းဆွေးနွေးတင်ပြပါ။

ပုံ-၁

ပုံ-၂

ပုံ-၃

ပုံ-၄

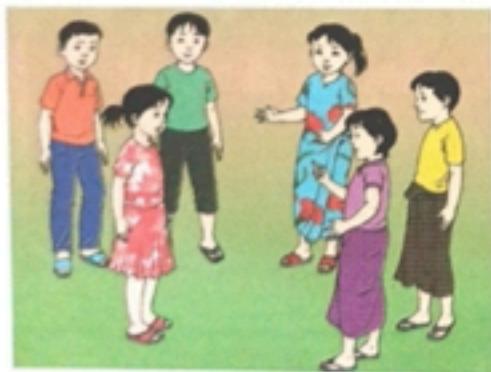

မျှတစိတ်နှင့်နေထိုင်မည်

ယင်မာသည် သူ၏အစ်ကို အစ်မနှင့် သူငယ်ချင်းများကို ချိုခင်အလေးထားသွြဖြစ်သည်။ သို့သော် သူကြိုက်နှစ်သက်သော အစားအသောက်နှင့် မျိန်များကို ဝေစိုး၍ ယုတတ်သည်။ မောင်နှင့်သုံးယောက် စုနေရသော အခန်းထဲတွင် နေရာကျယ်ကျယ် ယူထားသည်။ ယင်းမာ မလုပ်ချင်သော အလုပ်များကို ယင်းမာ၏ အစ်ကိုနှင့် အစ်မက လုပ်ပေးရသည်။ ယင်းမာသည် သူတို့အပေါ် အနိုင်ယူသည်ဟု အစ်ကိုနှင့် အစ်မက မကြာခကာ ပြောသည်။

တစ်နေ့တွင် ယင်းမာသည် သူငယ်ချင်းများနှင့် ကစားရာ၌ အနိုင်ရလိုစိတ်ဖြင့် သူ၏

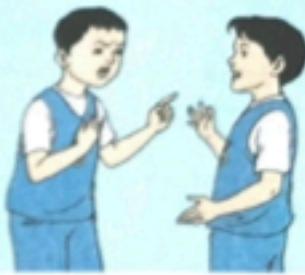
မည်ဟု ယင်းမာသီလိုက်ရသည်။

ထို့အခိုန်မှုစဉ် ယင်းမာသည် သူ၏အစ်ကို အစ်မနှင့် သူငယ်ချင်းများအပေါ် မျှတရန် ကြိုးဆာ ပြုမှုသည့်အခါ ယင်းမာကိုယ်စုံပြုခြင်းဖြင့် ပြောပြု၍ မျှတမှုကို နှစ်သက်လိုလားသဖြင့် မျှတသူဖြစ်ရန် မည်သို့ ကြိုးဆာရမည်နည်းဟု မေးသည်။ မျှတသူသည် အလုပ်စောင့်၍ စည်းကမ်းလိုက်နာဖြီ သုတစ်ပါးကို ပိမိကဲ့သို့ လေးစားကာ တန်းတူအခွင့်ဘဏ္ဍာပေးရ

အောက်ဖော်ပြပါအခြေအနေမျိုးတွင် မျတ္တူရှိစေရန် မည်သူ့ပြုပြင်မည်နည်း။

ပုံ-၁

အားကစားပြိုင်ပွဲတွင် အပြေးပြိုင်သူနှင့်လီး ပန်းဝင်ကြရာ ပြေးလမ်းမှန်သူတစ်ဦးကိုသာ အသိအမှတ်ပြု၍ အငြင်းအခိုဖြစ်နေကြသည်။

ပုံ-၂

ကျောင်းအားကစားကျွေးတွင် ဒန်းနှစ်ခုသာရှိသည်။ မောင်မောင်နှင့် အေးအေးက အားလပ်ချိန် တစ်ချိန်လုံး စီးနေသည်။ အခြားသူများကလည်း စီးချင်၍ ဝေးကြည့်နေကြသည်။

ပုံ-၃

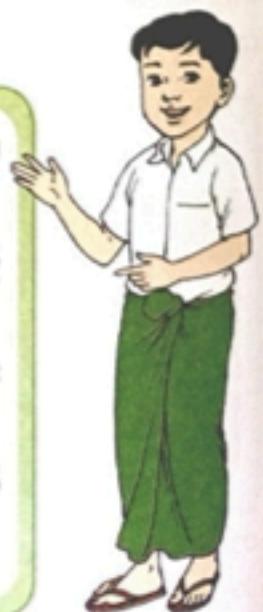
တစ်အိမ်လျှင်အပင်တစ်ပင်ယူလာရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် သစ်ပင်စိုက်ပို့ရေးပွဲတွင် ညီညိုက အပင်ယူမလာပါ။

ယော်တွင်ဖော်ပြထားသောကြောင်းများ၏ မူတစ္ဆေပြုမှုမည် နည်းလမ်းများကို ဆွဲဆေး
တင်ပြပါ။

အခမြားမျိုး	မြှုပ်နည်းနည်းလမ်းများ
အလုပ်လုပ်သည့်အခါ	
ကစားသည့်အခါ	
အခြားသူများနှင့် အပြန်အလှန်ပြောဆိုဆက်ဆံ သည့်အခါ	
တစ်ခုခုကို ခွဲဝေယူသည့်အခါ	
တစ်ခုခုကို ဆုံးဖြတ်သည့်အခါ	

ပေါ်စွား:

- ၁။ မူတမူသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းနှင့် သက်ဆိုင်ပါသလား။
အဘယ်ကြောင့်နည်း။
- ၂။ နေရာတိုင်းတွင် မူတမူသာရှိလျှင် လူအဖွဲ့အစည်းအတွင်း နေစဉ်
ဘဝါး မည်သို့ ဖြစ်လာနိုင်သနည်း။
- ၃။ မူတမူသည် သုဝယ်ချင်းများနှင့်သာ ရှိသင့်သလား။ အခြား
မည်သည့်နေရာ မည်သူတို့နှင့် ဆက်ဆံရာတွင် ရှိသင့်သလဲ။
- ၄။ လူအများနှင့်ဆက်ဆံရာတွင် မူတစ္ဆေပြုမှုဆက်ဆံရန် အဘယ်
ကြောင့် အရေးကြီးသည်ဟု သင် ထင်ပါသနည်း။

သင်ခန်းစာ (၂) သတိရှိပါ နည်းပညာ

သတ်မှတ်အချက်အလက်နည်းပညာဆိုင်ရာပစ္စည်းများကို သင့်လော်မှန်ကန်စွာ အသုံးပြုတတ်ရန် ဤသင်ခန်းစာကို လေ့လာကြော်မည်။

- ကလေးငယ်များ သတ်မှတ်အလက် နည်းပညာဆိုင်ရာပစ္စည်းများကို မည်သည့်အခြေအနေမျိုးတွင် အသုံးပြုသင့်သနည်း၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
- အချိန်များစွာကို ဖုန်း၊ ရုပ်မြှင်သံကြားကြည့်ခြင်းပြင် ကုန်ဆုံးစေသင့်သလား၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
- သတ်မှတ်အချက်အလက်နည်းပညာဆိုင်ရာပစ္စည်းများကို အသုံးပြုရာတွင် သတိပြုဆင်ခြင်သင့်သည့် အပြုံအမှုများကို ဖော်ပြပါ။

ရုပ်ပုံများကိုလေ့လာပြီး မည်သည့်အခြေအနေမျိုးကို နှစ်သက်သနည်း၊ မည်သည့် အခြေအနေမျိုးကို မနှစ်သက်သနည်း၊ အဘယ်ကြောင့် ထိုသို့ ထင်မြင်ယူဆသနည်း။ ပြောပြပါ။

ပုံ-၁

ပုံ-၂

ပုံ-၃

ပုံ-၄

သတိရှိပါ နည်းပညာ

မူမှုသည် ပေဖော် တယ်လီဖုန်းကို အသုံးပြုလိုသဖြင့် လွှဲကြီးများ၏ စကားဝိုင်းအနီးတွင် အခြေအနေ တော်ကြော်နေသည်။ ဖေဖေ သတိမပြုမိခိုင် တယ်လီဖုန်းကိုယူ၍ ကာတွန်းအတ်လမ်း ကြည့်လိုက်သည့်မှာ မည်မျှကြောသည်မသိ။ “တယ်လီဖုန်းနဲ့ ဘာလုပ်နေလဲ သမီး” ဟု ဖေဖေမေ့မှ မူမှုလန့်သွားသည်။ ပေဖေမသိဘဲ ဖုန်းကိုယူသုံးပို့သဖြင့် ကြောက်စိတ်ဝင်ကာ ဖေဖေအမေးကို ချက်ချင်း မပြုခိုင်သေးဘဲ ခေါင်းကို ဟိုဒီဆောင်းလှည့်၍ ပြောင်းညာဖြေနေ သဖြင့် “တယ်လီဖုန်းနဲ့ဘာလုပ်နေသလဲ” ဟု ဖေဖေက ဆက်မေး သည်။ “ကာတွန်းအတ်လမ်း ကြည့်တာပါ” ဟု မူမှု ဖြေလိုက် သည်။ “ဘာကောင်းကိုရသလဲသမီး” ဟု ဖေဖေက ဆက် မေးသည်။ မဖြေခိုင်၍ ခေါင်းငွေနေသောမူမျက် ဖေဖေက “ဒါဆိုကာတွန်း အတ်လမ်းအကြောင်း ပြန်ပြောပြ” ဟု ဆိုပြန်သည်။ မူမှုနားလည်သည့်အတိုင်း ပြန်ပြောလိုက်ရာ ဖေဖေ ကျေန်သွားသည်။ “နောက်ဆို အကိုးအကြောင်းနဲ့ ခွင့်ပြုချက်ရယူပြီးမှ အသုံးပြုရမယ်နောက်” ဟုဆိုက သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာသုံးပစ္စည်း များ၏သတ်ပြုဖွယ်ရာများကို ဖေဖေက ရှင်းပြသည်။

ယနေ့ ကမ္ဘာကြီးတွင် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာပစ္စည်းများကြောင့် ဆက်သွယ်မှု လွှဲပြန်လွှုမ်းကွဲသော်လည်း လူမှုမီဒီယာများ၏ကောင်းကိုဗုဏ်ကြီးများသည် သတိပြုသင့်ကြောင်း၊ ကလေးများအတွက် ဂိုလ်လက်လူပုံးရွှေ့မှု အများနှင့်ပူပိုင်းလုပ်ဆောင်းကို လျော့နည်းစေသဖြင့် ဆင်ပြင်သင့်ကြောင်း လွန်ကဲခွာသုံးစွဲပါက ခွဲလမ်းစေသဖြင့် လူမှု ဆက်သွေးရေးထို့ကိုနိုင်ကြောင်း၊ အန္တရာယ်ရှိသော မတိကျ မနိုင်လဲ သော သတင်းအချက်အလက်များကို ယုံမှုံးပါ၍ အပျက်သဘော သက်ရောက်မှုများရှိနိုင်ကြောင်းတို့ကို မှတ်သားရသဖြင့် သင့်လျော့ မှုန်ကန်စွာ အသုံးပြုရန် သတိပြုဆင်ခြင်ရမည်ကို သွင်ယောက်များနှင့် တွေ့သောအခါ မူမှုက ပြောပြုလေသည်။

အပြုအမူမျိုးကို မလုပ်ဆောင်သင့်သန္တုံး။ အဘယ်ကြောင့်နှုံး။

ပုံ-၁

ပုံ-၂

ပုံ-၃

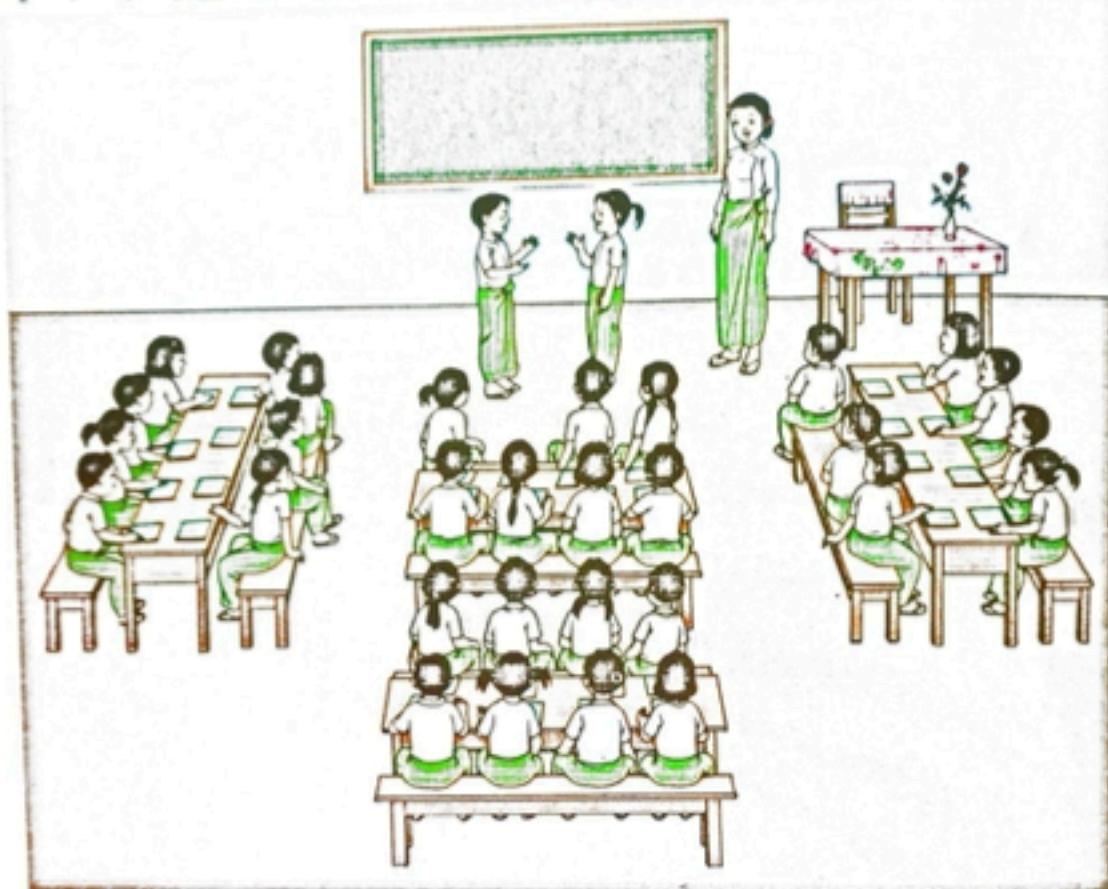

ပုံ-၄

တခုန်း(၂)

ကလေးများ၏နေထိုင်ရာပတ်ဝန်းကျင်တွင် နည်းပညာကို သင့်လျှော့မှန်ကန်စွာ အသုံးပြုတတ်ရန် လိုက်နာကျင့်သုံးကြေမည့်အမူများကို စာသင်ခန်းအတွင်း ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုပြုလုပ်ပါ။

ဆွေးနွေးပွဲသုံးပြုတဲ့ချက်များကို အကည်ပြုချက်ရယူပြီး လက်တွေ့ မည်သို့ကျင့်သုံးမည်ကို အတန်းသို့ ပြန်လည်တင်ပြပါ။

အေးခွဲန်း

- ၁။ သင်သည် လက်ကိုင်ဖျို့ဗျာများ ရုံးပြင်သော် ကွန်ပျူတာနှင့် တက်ဘလက် တို့ကို မည်သို့အသုံးပြုခဲ့သနည်း။
- ၂။ မူမှုသည် သူငယ်ချင်းများနှင့်တွေ့သောအခါ သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာသုံးပစ္စည်းများ၏ သတိပြုဖွှုစ်များကို မည်သို့ဖြောပြ သနည်း။
- ၃။ ပုံ-၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄ ပါ ဖြစ်ရပ်များ၏နေရာတွင် သင်သာဆိုလျှင် မည်သို့ နေထိုင်ပြုမှုမည်နည်း။

သင်စန်းစာ (၃) ဓက်ခဲမှုများ တိုကျော်လွှား

ရည်မှန်းချက်ထား၍ ပြီးစားလုပ်ဆောင်တတ်သူဖြစ်ရန် ဤသင်ခန်းစာကို လျေလာကြမည်။

- ပေးထားသောပုံကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီး အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေပါ။
- ပုံပါ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ၏ရည်မှန်းချက်ကို ဖော်ထုတ်ပါ။
- သူတို့မည်သည့်အခက်အခဲကို ရင်ဆိုင်နေရပါသနည်း။
- သူတို့၏ရည်မှန်းချက် အောင်မြင်မည်ဟု သင်ထင်ပါသလား။ အဘယ် ကြောင့်နည်း။

ဟယ်လင် ကဲလား

ဟယ်လင်ကဲလားကို ဝင်ဝဝခုနှစ်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ အလာဘားမားပြည်နယ် တပ်မြတ်ကမ်းဘီးယားမြို့တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ သူ့ကိုမွေးဖွားစဉ်က ကိုယ်အဂါးအပြည့်အစုံနှင့် အကြော်အမြင် ကောင်မျိုးနှင့်သော်လည်း အသက် ၁၈ လ အရွယ်တွင် ထူးဆန်းသောရောဂါတစ်မျိုး စွဲကပ်ပြီး မျက်စိနှင့်ဖက်စလုံး ကွယ်သွားခဲ့သည်။ ထိုပြင် စကား မပြောနိုင်ဘဲ ဆုံးအသွားခဲ့သည်။ သူ၏ အဖောင်၊ အမောင်၊ ထမင်းချက်နှင့် အိမ်နှီးနားချင်းကလေးများကို ခြေဟန် လက်ဟန်နှင့် ဆက်သွယ်သောအခါ သူဘာပြောသည်ကို သူတို့က နားမလည်ကြပေ။ ထိုသိဖြစ်တိုင်း ဟယ်လင်က ဝိုင်းနည်းလွန်းသဖြင့် ချုံခွဲချင့်လေ့ စွဲပါသည်။ သူသည် အမြတ်များ ငါနေတတ်သည်။

ဟယ်လင် အသက် ခုနှစ်နှစ်ပြည့်ခါနီးတွင် ဘော်စတွန်ပြီး ပါကင်မျက်မမြင်ကော်ဌားမှ ဆရာမအန်းသည် ဟယ်လင်တို့ အိမ်သို့ ရောက်လာသည်။ သူရောက်ပြီး တစ်လအကြာတွင် ဆရာမအန်းက ဟယ်လင်ကို ရော့ဘို့ဆိုသို့ ခေါ်သွားသည်။ ဟယ်လင်၏လက်ကို ရောဘောက်သို့ ထိုးသွင်းပြီး ရော့သောစကားလုံးကို ပေါင်းပြ လိုက်သည်။ ရှတ်တရက် ချက်ချင်း ဟယ်လင်၏

စိတ်ထဲ၌ အသိစိတ်ဝင်လာပြီး လက်ပေါ် နီသွေးနေသော အေးမြှေ့ အထူးကောင်မျိုးသော အရာသည် ရော့မြစ်သည်ဟု သိသွားပါတော်သည်။ ထိုမှတ်ဆင့် အရာဝတ္ထုများကို စိတ်အား ထက်သန့်စွာ သင်ယူရန် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သူသည် စကားလုံးတစ်ခုကို ကောင်းစွာ အသံ ထွက်နိုင်ရန် အကြိုးကြိုး လေ့ကျင့်ခဲ့သည်။

ထိုနောက် ဟယ်လင်အား မျက်မမြှင့်များ
ပတ်သည့်စာဖွှဲ့နှင့် ဝါဘာရာဂါဘားလုံးအများ
အပြားကို သင်ပေးခဲ့သည်။ ပြောက်၊ စား၊ ပေါင်း
နှစ် အခြေခံသချိုလည်း သင်ပေးသည်။ အသက်
ကိုနှစ်အဆွယ်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ ဘေးစတုရန်းဖြီရီ
ဆုံးအနားမကြားကျောင်း ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီး
ဆရာများလားထံသို့ သွားတွေရာ ဆရာမကြီးက
ဟယ်လင်၏လက်နှင့် သူမျက်နှာကို ကိုင်ခိုင်းသည်။
ထိုနောက် စကားပြောသည့်အခါ သူ၏ပါးဝင်နှင့်လျှာများ မည်သို့ အလုပ်လုပ်သည်ကို လက်ဖြင့်
စပ်ကြည့်ခိုင်းသည်။ ဟယ်လင်က လိုက်လုပ်ကြည့်သည်။ အချိန်တစ်နာရီအတွင်းတွင် စကား
ခြောက်မျိုးကို နားလည်သွားသည်။ သူတို့ ဒေါ်ပြန်ရောက်သောအခါ ဆရာမအန်းက ကျောင်းအုပ်
ဆရာမကြီး သင်ပေးလိုက်သည်ကို ဟယ်လင်အား နေ့စဉ်လေ့ကျင့်ပေးသည်။

ထိုနောက် ဟယ်လင်သည် ပါက်အထက်တန်းကျောင်းတက်သည်။ အထက်တန်းကျောင်း
အောင်ပြုသောအခါ ရှုံးကလပ်စံကောလိပ်တက်သည်။ အထက်တန်းကျောင်းရေး ကောလိပ်တွင်ပါ

ဆရာမအန်းသည် အတန်းထံအထိလိုက်ပြီး ဟယ်လင်ကို
အနီးကပ်ကြည့်ပေးသည်။ ဟယ်လင်သည် ထိုကောလိပ်၌ပင်
ဘွဲ့ရှုံးသည်။ ဆရာမအန်းသည် ကွယ်လွှန်သည် အထိ
ဟယ်လင်နှင့်အတွေ့နေပြီး ကွည်သွားခဲ့သည်။ ဟယ်လင်ကဲလား
သည် ထင်ရှားကျော်ကြားသော စိတ်ဓာတ် မြှင့်တင်ရေး
ဟောပြောသူ ဆရာမတစ်ဦး ပြစ်လာခဲ့သည်။ ဟယ်လင်၏
အကြောင်းကို သူမေ့သားထားသော ကျွန်မဘဝတော်ကြောင်း
စာအုပ်တွင် သူ၏ကိုယ်ရေးအတွေးပွဲတို့ကို ရေါ့ပြ
ထားခဲ့သည်။

ဟယ်လင်သည် နိုင်ပြသောဖွှဲ့နှင့် မိမိ၏
ကိုယ်ခွဲ ခွဲတ်ယွင်းမှုကို အံတွက် ရည်ရွယ်
ထားသော ပန်းတိုင်ရောက်ဖို့အောင် ကြီးစား
ခဲ့သောကြောင့် ဟားပတ်တတ္ထသို့လိုက
ဖို့မြှင့်သော ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့ကို ပထမဦးဆုံး
ရရှိခဲ့သည် အမျိုးသမီးတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

ကြိုးစားလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အခက်အခဲများကို ကျော်ဖြတ်နိုင်ပြီး အောင်မြင်မှုရရှိခဲ့သည့် ပြိုးစားလုပ်ဆောင်မှုကို စာအုပ်စာတမ်းများ၊ ကျော်စာကြည့်တိုက်ရှိ စာအုပ် စာတမ်းများကို ဖတ်ရှု၍လည်းကောင်း၊ လူပြိုးစာများထံ စုစုပေါင်းမြင်း၍ လည်းကောင်း၊ လေ့လာတင်ပြပါး အောက်ပါအစီအစဉ်ဖြင့် လေးယောက်တစ်ဖွဲ့လုပ်ဆောင်ပါ။

၁။ အဖွဲ့အမည်

၂။ အဖွဲ့ဝင်အမည် ၁။ ----- ၂။ -----

၃။ ----- ၄။ -----

၅။ လုပ်ငန်းအမည်

၆။ ပါဝင်လုပ်ဆောင်နဲ့သူ၏ ရည်မှန်းချက်

၇။ ကြံးတွေ့ခဲ့ရသည့် အခက်အခဲ

၈။ အခက်အခဲများကို ကြိုးစားကျော်လွှား၍ ရည်မှန်းချက်အောင်မြင်ရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့ပုံ

(c) ፲፻፭፷፯

သင်တို့ရပ်ကွက်ကျေးဇာတ် ရပ်စွာအကိုးပြု လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်နှို့လာပါက သင်တို့ အဖွဲ့လိုက်မည်ကဲ့သို့ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည်ကို အခိအခိုက်ခုချေးဆွဲပါ။

- ၃။ လုပ်ငန်းအမည်
၄။ လုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်လပ်ဆောင်စေသူ ရည်မန်းခက်

- ## ၅။ လျှို့ဝှက်အက်အခ

၆. ထိအခက်အခဲကို ကျော်လွှာနှင့်ရန် မည်သိကြေးဘူးလုပ်ဆောင်မည်နည်း။

กู้ภัย

- ၁။ မည်သည့်အခက်အခဲပိုးကို သင် ပြုတွေ့ဖူးပါသနည်း။ ထို့
အခက်အခဲကို သင် မည်သို့ ကျော်ဖြတ်ခဲ့ပါသနည်း။

၂။ အခက်အခဲကို ပြီးစားကျော်ဖြတ်၍ အောင်ပြင်မှုရရှိသွား
အဘယ်ကြောင့် အတုယူထိုက်သွားဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ရပါ
သနည်း။

၃။ သင်ရည်မှန်းထားသည့်အရာကို ပြောပြပါ။ မည်သည့်အခက်အခဲ
ရှိမည်ဟု ထင်ပါသနည်း။

၄။ ထိုအခက်အခဲကို သင် မည်သို့ ပြီးစားကျော်ဖြတ်ပါမည်နည်း။

သင်စန်းစာ (၄) အများအကျိုးဆောင် ကိုယ့်အကျိုးအောင်

အများကောင်းကိုးသယ်ပိုးရွှေ့ဆောင်တတ်သူတစ်ယောက်ဖြစ်ရန် ဤသင်ခန်းစာကို လေ့လာ ကြည်။

- အများကောင်းကိုးဆိုသည့်မှာ အဘယ်နည်း
- သင်သိသော အများကောင်းကိုးလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်နေသူကို ပြောပြုပါ။
- သင်သည် မည်သည့် အများအကျိုးပြုလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဖူးပါ သနည်း။

ဘွားအုန်း၏ ဆန်ဆိုင်

ကျွန်ုတ်တို့၏တွင် ဘွားအုန်း ဟူခေါ်သော အဘွားတစ်ယောက်ရှိသည်။ သူလယ်မှ ထွက်သောစပါးများကို အခြားလယ်သမားများ ကဲ့သို့ ကုန်သည်များအား ရောင်းချခြင်းမပြုပါ။ ဘွားအုန်းတွင် သွားအမည်ရှိသော ဆန်စက်လေး တစ်လုံးရှိသည်။ လယ်ထွက်စပါးအားလုံးကို အဆက်မပြတ် ပြောတွဲပြီး ရွှေ့ချိန်း လက်လုပ်လက်စား ငွေကြော်ချိတဲ့သူများအား ရွှေ့ချိန်း သက်သာစွာဖြင့် ဆန်ရောင်းချပေးသည်။ အဲဒါးကုန်သည်များက ဘွားအုန်း၏ ဆန်ဆိုင်မှ ဆန်များကို များစွာ ဝယ်ယူပြီး အမြဲတို့ကဲးလားပြင် ပြန်ရောင်းချလိုက်သော်လည်းသူတို့ စိတ်ကျောပ်စေရန် ဘွားအုန်းက အနည်းငယ်သာ ရောင်းချပေးသည်။ လက်လုပ်လက်စား ငွေကြော်ချိတဲ့သူများကိုမှ တစ်ဘုံး နှစ်ဘုံးမှုပ်စဉ် သူတို့တတ်နိုင်သူမျှလေး ဝယ်ယူခြင်းကို စိတ်ရှုည်လက်ရှည် ရောင်းချပေးသည်။ ထို့ကြောင့် ရွှေ့ချိန်း လက်လုပ်လက်စား ငွေကြော်ချိတဲ့သူများသာမက အနီးအနားစွာမျှလည်း ဘွားအုန်း၏ ဆန်ဆိုင်လေးကို အားကိုးအားထားကြသည်။ ရုပ်စွာလျှောက်းများကလည်း ရွှေ့ချိန်းများ အလွယ်တက္က ဆန်ဝယ်ယူ စားသောက်နိုင်သူမြိုင် ဘွားအုန်းကို ကျေးဇူးတင်ကြသည်။ ယခုအခါ ဘွားအုန်းမနိုတော့သော်လည်း သူ၏အများအကျိုးအတွက် စေတနာထား၍ ဆောင်ရွက် ချက်ကို ရွှေ့ထွင် ယခုအချိန်ထိ ပြောစမှတ်ပြုနေကြပါသည်။

အခန်း(၄)

သင်တို့ ရပ်စွာရှိ အများအကျိုးပြုလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်သူများ၏ အကြောင်းကို လူကြီးမိဘများအား
စုစုပေါင်းမေးမြန်းပြီး အောက်ပါအစီအစဉ်အတိုင်းရေါသားပါ။

၁။ အများအကျိုးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူပုဂ္ဂိုလ်၏အမည်

၂။ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်အများအကျိုးလုပ်ငန်း

၃။ မည်သို့ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်းဖော်ပြချက်

၄။ အများပြည်သူကို မည်သို့ အကျိုးပြုကြောင်း ဖော်ပြချက်

၅။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အပေါ် သင်၏ထင်မြင်ယူဆချက်

အနေ(၄)

သင်ခန်းစာပါ အများအကျိုးဆောင်ရွက်သူများ၏အကြောင်းကို သင်ယူပြီးနောက် သင်တို့ရပ်စွဲတွင်
ပြလုပ်မည့် အများအကျိုးပြလုပ်ငန်းများကို ကုပ်စုလိုက် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ပြီး အစီအစဉ် ကင်းချောင်း
ရေးဆွဲတင်ပြပါ။

ပေးစွဲနှင့်

- ၁။ သင် သိသောအများအကျိုးပြလုပ်ငန်းများကို ဖော်ပြပါ။
- ၂။ အများအကျိုးပြလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်သူများ၏ပိတ်စာတ်သည် မျွန်မြှုပ်သည်ဟု အဘယ်ကြောင့် သင် ထင်ပါသနည်း။
- ၃။ အများအကျိုးဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း သင့်သူငယ်ချမ်းကို သင် မည်သို့ ပြောပြုမည်နည်း။
- ၄။ အများအကျိုးဆောင်ရွက်သူတစ်ဦးအဖြစ် သင် မည်သို့မြှုံးမှုမည်နည်း။

သင်စန်းစာ (၅) ဆက်ဆံရေးကောင်းမွန်ဘူ

မိမိပတ်ဝန်းကျင်စို့လူများနှင့် ကောင်းမွန်စွာပြောဆိုဆက်ဆံရပါသည်ကို သိရှိလိုက်နာတတ်သူ တစ်ယောက်ဖြစ်ရန် ဤသင်ခန်းစာကို လေ့လာပြုပည်။

- ကောင်းမွန်စွာပြောဆိုဆက်ဆံပြင်းဆိုသည့်မှာ အဘယ်နည်း။
- သင့်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် မည့်သူတို့နှင့်ပြောဆိုဆက်ဆံရပါသနည်း။
- သင့်ပတ်ဝန်းကျင်စို့လူများနှင့် ပြောဆိုဆက်ဆံရာတွင် အမြဲတမ်း အဆင်ပြောပါသလား၊ အဘယ်ပြောနိုင်နည်း။
- သင့်ပတ်ဝန်းကျင်စို့လူများနှင့် ပြောဆိုဆက်ဆံရာတွင် မည်သည့် အခက်အခဲများ ရှိပါသနည်း။

အောက်ပါကွက်လပ်များတွင် မိမိပတ်ဝန်းကျင်စို့လူများနှင့် ကောင်းမွန်စွာ ပြောဆိုဆက်ဆံရပါသည့် အချက်များကို ဖြည့်စွက်ရေးသားပါ။

စာမျက်နှာ

ဇော်ဇွဲ

အသံနှင့်အသံထား

ဆက်ဆံရေးကောင်းမွန်သူ

ကျွန်မတို့ရုပ်ကွက်လူပြောပေါ်သည်။ အမည်ဟာ ဦးကြေညာမြင့် ဖြစ်ပါသည်။ ရုပ်ကွက်ရှိ ပြည်သူများက သူကို ချို့ယောက်လေသားကြပါသည်။ သူသည် အပြုံးနှင့်စွာ နေတတ်သည်။ ရုပ်ကွက်ရှိ ပြည်သူများနှင့် ခင်မင်ရင်းနှင့်စွာနေထိုင်သည်။ မည်သူကိုမဆို ဖော်ဖော်ရွှေခြေ နှင့် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောဆိုဆက်ဆံတတ်သည်။ ပြု့နယ်မှု ဘဏ္ဍာပေါ် ဤကြော်ချုပ်များကို ရုပ်ကွက်နေ ပြည်သူများထဲသို့ ရှင်းလင်းတိကျွွာ ပြောပေးသည်။ ရုပ်ကွက်တွင်းရှိ သက်ကြီး ဇွဲယိုများကိုလည်း ရှိသေသားလားစွာ ပြု့ဆက်ဆံတတ်သဖြင့် ရုပ်ကွက်တွင်းရှိ သက်ကြီးဇွဲယိုများက သူကိုအားကိုး အားထားပြုကြသည်။ နှစ်စဉ် မြန်မာနှစ်ဆန်းတစ်ရက်နွောတွင် သက်ကြီးပူလော်ပွဲများကို စိတ်အားထက်သန့်စွာ ကျင်းပပြုလုပ်သည်။

လွှန်ခဲ့သောလက ကျွန်မတ်ပောင်သည် လုပ်ငန်းခွင် မတော်တဆုံးကြောင့် ခြေထောက် တစ်ဖက် ပြတ်ခဲ့ရသည်။ ထိုအခါ ရုပ်ကွက်လူပြေး ဦးကြေညာမြင့် ကိုယ်တိုင် ဆေးရှုံးနှင့်ဆောင်ပေးခြင်း၊ ဆေးကုသစရိတ်များကို ထောက်ပံ့ပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးသည့်အပြင် ကျွန်မတိမောင်နှစ် ပညာ သင်ကြားနိုင်ရန်အတွက် ကူညီထောက်ပံ့မှုများ ကိုလည်း ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်။ ကျွန်မတိကဲ့သို့ပင် ရုပ်ကွက်တွင်းရှိ လက်လုပ်လက်စား ဆင်းခဲ့သား များက ပိုပိုတို့၏အခက်အခဲများကို ပြောပြုသည့်အခါတွင်လည်း စိတ်ပါဝင်စားစွာ နားထောင်ပေးကာ လိုအပ်သည့်များကိုလည်းအကြော်ဖော်တတ်သည်။ သူသည် ဝက်ဆောင်သူ တစ်ဦးလည်းဖြစ်သည်။

တစ်ခါက ကျောင်းဆုပေးပွဲတစ်ခုတွင် အမှာစကားပြောကြားရာ ပရိသတ်အားလုံးက အလွန် သဘောကျိုး ဝမ်းပြောက်ဝမ်းသာ လက်ခုပ်ပြုဘာ ပေးကြသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော သူစကားပြောသည့်အခါ အသံနေအသံထား ကောင်းမွန်ရှုံးသာမက အချက်အလက်များကိုလည်း မှန်မှန်ကန်ကန်ပြု ယဉ်ကျေားချိသာစွာ ပြောဆိုတတ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတိ ရုပ်ကွက်လူပြေး ဦးကြေညာမြင့်၏ အများနှင့်ကောင်းမွန်စွာ ပြောဆို တတ်မှုကြောင့် ကျွန်မတိရုပ်ကွက်တွင် ပြသေနာကြီးငယ် မည်သည့် အခါမှု မဖြစ်ဖူးပေါ်

အောက်ပါဖြစ်ရပ်များကိုလေ့လာဖြီး သင် မည်သိမြဲလုပ်မည်ကို ရှင်းလင်းတင်ပြပါ။

ဖြစ်ရပ်(၁)

သင်၏ကျောင်းတက်ဖို့ အလွန်နီးနေပါသည်။ သင်နှင့်ချွေးထူးသွေးတောက်နှင့် ကလေးတစ် ယောက်က လမ်းဘေးရှိပြောင်းထဲသို့ ချောက် နေသည်။ သူက သင့်အကွဲအညုရှုရန် အအကိုး တော်းကြည့်နေသည်။ သင့်ဆရာမကလည်း သင်ကျောင်းနောက်ကျောင်းကို မနှစ်သက်ပါ။

ဖြစ်ရပ်(၂)

သင်၏သွေးသွေးများ သင်းသင်းက သူ၏မိသာဒ္ဓ အခက်အခဲများကို ပြောပြုလိုပါသည်။ ကောင်မွန် စွာပြုမှုဆက်ဆံတတ်သူ တစ်ဦးအနေဖြင့် သင်းသင်းကို သင်မည်သို့ တွေ့ပြန်ပည်နည်း။

ဖြစ်ရပ်(၃)

သင်တို့ဘို့တွင် သင့်မေမေ၏ ပိတ်ဆွေ အညွှန်သည်များ ရောက်လာသည်။ သင့်မေမေက ထိုးအညွှန်သည်များကို နှိတ်ဆက်အညွှန်ခံရန် ပြောသည်။ သင်မည်သို့ နှိတ်ဆက် အညွှန်ခံမည်ကို ပြောပြပါ။

အမိန့်(၅)

တသင်ချိန် (၁)ပါ ကောင်းမွန်ထိရောက်သော ဆက်ဆံရေးအချက်အလက်များကို အသုံးပြု၍ သင်တို့ပတ်ဝန်းကျင်နှိုလူများနှင့် မည်သို့ပြောဆိုဆက်ဆံမည်ကို စုပ်စုလိုက် ဘဏ်အစဉ် တစ်ခု စော့ချွဲပြီး လက်တွေသရှုပြပါ။

အေးစွဲနှုန်း

- ၁။ ကောင်းမွန်ထိရောက်သော ဆက်ဆံရေးတွင် မည်သည့်အချက် များပါဝင်သနည်း။
- ၂။ မိမိပတ်ဝန်းကျင်နှိုလူများနှင့် ဘဆင်ပြောဆက်ဆံတတ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့် အရေးကြီးပါသနည်း။
- ၃။ သင့်ပတ်ဝန်းကျင်နှိုလူများနှင့် ဘဆင်ပြောဆက်ဆံတတ်ခြင်းမြင့် မည်သည့်အကျိုးကျေးဇူးလွှာများကို သင်ရရှိနိုင်ပါသနည်း။
- ၄။ မိမိပတ်ဝန်းကျင်နှိုလူများနှင့် ဘဆင်ပြောဆက်ဆံတတ်သူတစ်ဦးဖြစ်ရန် သင်မည်သို့ကြီးစားလုပ်ဆောင်မည်နည်း။

သင်စန်းစာ (၆) ရှိုးသားပါ

လူအဖွဲ့အစည်းအတွင်း ရှိုးရှိုးသားသားပြုမှုဆောင်ရွက်တတ်ရန် ဤသင်ခန်းစာကို လေ့လာ ကြမည်။

- လူအဖွဲ့အစည်းအတွင်း ရှိုးသားမှုသည် တရေ့ကြီးသည်ဟု သင် ထင်ပါသလား။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
- ရှိုးသားမှုကို လေ့ကျင့်ယူ၍ ရပါသလား။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
- ရှိုးသားမှုသည် ကောင်းမွန်သလား။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ရုပ်ပုံများကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီးနောက် မည်သည့်ရုပ်ပုံက ရှိုးသားဖြောင့်မတ်စွာပြုမှုသည်ဟု ယူဆသနည်း။ ပြန်လည်ဆွေးနွေးတင်ပြပါ။

၁၀

၃၁၈ မြန်မာစွဲတွင် မြန်မာ
မြန်မာလုပ်နည်းတင်ခါတင်ရ သူ၏မိသာဓယည်
ထောက်တင်နည်သာ စွဲရှာသည်။ တင်နေစွဲ၏ သူ၏မှတ်
နှစ်မောက်၊ ဝက်ဆပြာရင်း ဦးကြေညာ၏ “မြန်မာသားသား
မြန်မာအနေဖြင့် သူ၏ ဤမြှုပ်နည်းသာရိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး”
ဟု ပြောလေသည်။

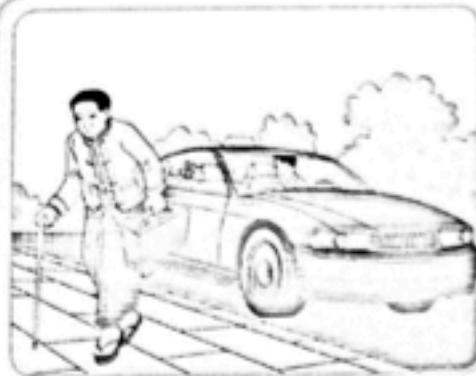
ထိအပါ ဦးလျောက "ကြယ်ဝချမ်းသာမှုအတွက်
ငါယ့်ကြည်ထားတဲ့ နှီးသားပြောင့်မတ်မှုကို မစွဲနှင့်လွှာတ်
နိုင်ဘူး၊ ငါဟဝတ်လျောက်လို့ ဘယ်သူကိုမှ လိမ်လည်
လှည့်စားမှာ မဟုတ်ဘူး၊ နှီးသားပြောင့်မတ်မှုအတွက်
လေးဘာယ့်ကြည်မှတော့ ပြန်ရမှာပဲ" လို့ ပြန်ပြောခဲ့သည်။
သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်သည် ကြယ်ဝချမ်းသာမှုနှင့်
နှီးသားပြောင့်မတ်မှုကို မကြောခဲာ ပို့ခဲ့ကြသည်။

တစ်နွဲတွင် သူငြေးတစ်ဦးသည် ဦးတွေးဆိုင်သို့ရောက်လာပြီး နှားနှီးနှစ်ပါသည်။ ဝယ်သည်။ ထိန္ဒာနိုင်တွင် ရေ တစ်ပါသော ရောမေးပါ ရုပ်ကွက်ထဲတွင် လျှော့စွဲဟု ပြောပါသည်။ ထိုအခါ ဦးတွေးက ထိုသိပ္ပါလုပ်ခြင်းမှာ မရှိဘားသဖြင့် မလုပ်သင့်ကြောင်း နှားနှီးဝယ်သူ သူငြေးကို ပြောသည်။ သူငြေးက “အလကားတိုက်တဲ့ နှားနှီးပဲ ရေရေတော့ ဘာဖြစ်သလဲ” ဟပြန်ပြောသည်။ ဦးတွေးက နှေးနှီးသိသိ ရောသီးသန့်ပျော်ဖြင့်ဖြင့် လို့ညာမှုကို ရောင်ရှားနိုင်ကြောင်း အကြောင်းပေးသည်။ သူငြေးသည် ဦးတွေး၏ရှိဘားမှုကို သဘောကျကာ သူ၏စက်ချုပ်တွင် အလုပ် ခန့်လိုက်ပါသည်။ နှီးသားပြောင့်မတ်သူတစ်ဦး၏အိမ်ကြပ် မှုဖြင့် အလုပ်သမားမှားသည် နှီးသားပြောင့်မတ်မှုအပေါ် ပိုမိုအလေးထားလာကြသည်။ ဦးတွေးသည် သူငြေး၏ ယုံကြည်ကိုးစားမှုရရှိပြီး အဆင်ပြုလာသည်။ ဦးကြည်၏ မရှိဘားမှုကြောင့် စွေးဆိုင်သည်လည်း ဝယ်သူနည်းပါး လာပြီး ဒီပွားရေး ကျဆင်းလာသည်။

အောက်ပါဖြစ်ရပ်များတွင် နိုသားသူတစ်ယောက်ဖြစ်လျှင် မည်ကဲ့သို့ဆုံးဖြစ်လျှော့ ပြန်လည် ဖြော်ပြန်လည်နည်း။

ဖြစ်ရပ်(၁)

အောင်နိုင်အောင်သည့်အောင်ယဉ်ကို မီလာသော ဦးလော်ဖြော်သည် ကျသာစ်ငွေပေါ်ပါ အလောက်ဖြော် ဆင်းသွားသည်။ ထိုင်ခုအောက်မှ အထုပ် တစ်ထုပ်ကို တွေ့ရှု ဖွံ့ဖြိုးပါရာ ငွေကြေး ဘမြောက်ဘမြော တွေ့ရသည်။ အပေါကလည်း နေမကောင်း၍ ဆေးခန်းပြရမည်။ မည်ကဲ့သို့ ဖြော်ပြန်လည်နည်း။

ဖြစ်ရပ်(၂)

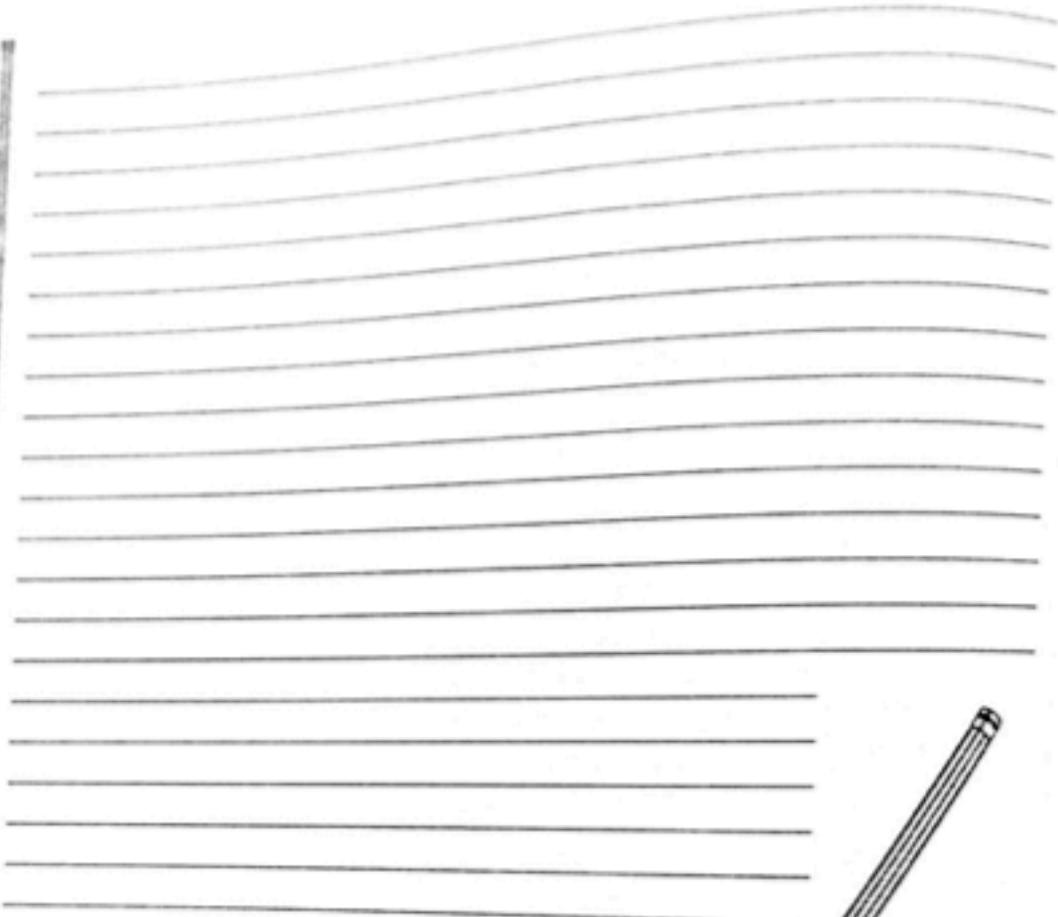
အောင်အောင်သည် သူ၏မိခင်ကို စာအုပ်ဆိုင် သို့စာအုပ်သွားဝယ်မည်ဟု ပြောဖြော်ပြော်သူငယ်း အိမ်သို့ သွားသည်။ စာအုပ် မဝယ်ဖြစ်ပါ။ ပေမောက အောင်အောင်ဝယ်လာသောစာအုပ် ဘယ်မှာလဲဟု မေးလျှင် မည်ကဲ့သို့ ဖြော်ပြန်လည်နည်း။

ဖြစ်ရပ်(၃)

နိုနိကျောင်းမသွားပါ ပေမောက ကျောင်းသို့ ယူသွားရမည့်ပစ္စည်းများ စစ်ကြည့်ရာ ပေမော ဝယ်မပေးထားသည့် ရောင်ခုခဲ့တဲ့ဘသစ်တစ်ဘူး တွေ့သမြှင့် မည်သူ၏ပစ္စည်း ဖြစ်သနည်းဟု မေးလျှင် မည်ကဲ့သို့ ဖြော်ပြန်လည်နည်း။

သင် ကိုယ်တိုင်ဖို့သားသား ပြောဆို မြို့သောင်ခွက်ခဲ့ဖူးသည် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုအကြောင်း
ရေးပါ။

အေးစွမ်း

- ၁။ အမှန်တရားနှင့် ရိုးသားမှုသည် မရှိဖြစ် လိုအပ်ပါသလား။
- ၂။ ရိုးသားမှုသည် နောက်နေထိုင်မှုတွင် မည်သို့ဘက္ကီးပြုသနည်း။
- ၃။ လူသားအားလုံး ရိုးသားပြောင့်မတ်စွာ နေထိုင်မည်ဆိုလျှင် မည်သို့
ဖြစ်လာနိုင်သနည်း။
- ၄။ လူသားအားလုံး ရိုးသားပြောင့်မတ်စွာ မနေထိုင်လျှင် မည်သို့
ဖြစ်လာနိုင်သနည်း။

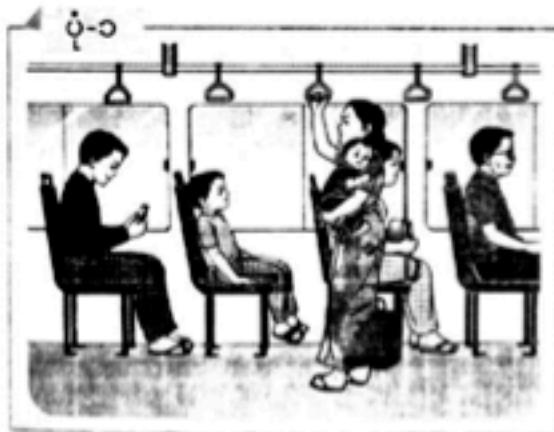
သင်ခန်းစာ (၇) ဓရီးသွားစဉ် ယဉ်ကျေးမြင်း

ခနိုးသွားစဉ် ယဉ်ကျေးမှုမြှုပူတတ်ရန်အတွက် ဤသင်ခန်းစာကို လေ့လာကြမည်။

- နှေစဉ် မည်သည့်နေရာများကို သွားလာရသနည်း။
- ယာဉ်ရထားများပေါ်တွင် နေရာဦးခြင်း၊ နေရာလုခြင်းများ ကြံ့ဖူးပါသလား။ သင်ကိုယ်တိုင်ရော ထိုသို့ လုပ်ဖူးပါသလား။
- ခနိုးသွားသောအခါ မည်သို့ပြုမှုသင့်သနည်း။

ရုပ်ပုံများကို ကြည့်ရေးလေ့လာပြီးနောက် ယဉ်ကျေးသောအပြုအမူများကို အွေးနွေးတင်ပြပါ။

ဓရိုးသွားစဉ်မှာ ယဉ်ကျေးပါ

ကန်မြေတွင် ဦးဘသည် ရန်ကုန်မှ
မန္တလေသို့ ရာဇာပြီး သန္တသွားပါသည်။ ဦးဘသည်
ရုဏ်ပြုတင်ပေါက်မှုနှင့် ပြင်ပ ရွေ့ချေးမှုများကို
စိတ်ဝင်စာဖွားကြည့်နိုင်တွင် လက်နှင့်မှုက်နှံသူ၏
အဆောင်တစ်ခုခဲ့လာစဉ်သည်ကို သိလိုက်ပါသည်။
ထို့ကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်လိုက်သောအခါ
အမြဲထိုင်ခံမှ လူတစ်ယောက်က ဖျော်ရည်များ
သွန်ပစ်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရပါသည်။

ထို့ကြောင့် မူက်နှာသို့လာ၍ ဝါးခြင်း ပြစ်ပါသည်။

ခုံးဆက်ချုံး တပြည့်ပြည့် ပျဉ်နှက်လာသောအခါ
ရထားပေါ်မှုလိုက်ပါလာသောခနီးသည်များ အိပ်ပျော်
နေကြပါသည်။ ဦးဘသည်လည်း အိပ်ပျော်မလို
ပြစ်ချိန် နောက်မှတိုင်နေသွာက ခုံးကို ခြေထောက်နှင့်
ရုတ်တရက် ဆောင့်တွန်းလိုက်၍ အိပ်ချင်စိတ်
ပောက်သွားပါသည်။

ထိုစဉ် ဦးဘအနီးရှိ အမိုးသမီးကြီး
တစ်ဦးသည် သူ၏သမီးကြည့်နေသော တယ်လီဖုန်း
မှ သီချှင်သု ရှုံးဘရက် ကျယ်လောင်စွာထွေးလာ၍
ဒေါသတကြီး အော်ဟစ်ပြောနေပြန်သည်။

ရထားကြီး မန္တလေးကို ရောက်ပါဖြူ။
လူအများ သူထက်ငါ အလုအယက် တို့စွေ့ဆောင်ကြ

သဖြင့် အဘွားဖို့တစ်ဦး၏ လက်ထဲမှ ပစ္စည်ထုပ်
ပြုတော်ကျသွားပါသည်။ ထိုအချိန် အဘွားဖို့၏
ပစ္စည်းများကို ဂိုင်းကုံကောက်ပေးခဲ့ပါသည်။
အိမ်အပြန်လေ့လွင် ဦးဘ ခုံးသွားအတွေ့အကြုံကို
မည်သို့တွေးမည်ဟု သင် ထင်ပါသနည်း။

ဘခန်(၃)

အောက်ပါဖြစ်ရပ်များကိုလေ့လာ၍ ခနီးသွားစဉ်တွင် ယဉ်ကျော်ရန် မည်သို့ သွားလာ ပြော့
သင့်သနာ်။

ဖြစ်ရပ်(၁)

ဦးမောင်မောင်သည် ရုံးမှ တိပ်သို့ ပြန်သော
လမ်းခနီးတွင် နှစ်နာရီခန့် ဘတ်စကားစီးရ
ပါသည်။ ဘတ်စကားပေါ်ရှိ လူများ၏
အပြုံအမှုများသည် ပုံပါအတိုင်း ဖြစ်နေသည်။

ဖြစ်ရပ်(၂)

ကားလမ်းမပေါ်တွင် ကားနှစ်စီးအပြိုင်
လူမောင်းပြီး တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အောက်
ပြောဆိုနေကြသဖြင့် လမ်းသွားလမ်းလာများ
ဂိတ်အနောင့်အယုက် ဖြစ်နေကြသည်။

ဖြစ်ရပ်(၃)

အေးအေး နေထိုင်သောရွာမှ ပြို့သို့သွားရာ
တစ်ဖက်ကမ်းကို စက်တပ်သမွန်ဖြင့် ကူးရ
ပါသည်။ လျောပါ့တွင် လူများပြည့်စုံသည့်ကြေားမှ
လျှော့နှစ်ယောက်သည် ကမ်းသို့မရောက်ပါ
ပြင်းဆုံး မတ်တတ်ထာရပ်ရာ သမွန်မှာ ဘယ်လှာ
လုံး၌ မြှင်လှုပတတ်ဖြစ်သွားခဲ့သည်။

ယေားတွင်ဖော်ပြထားသော အကြောင်းများ၏ လမ်းခန့်သွားစဉ် ယဉ်ကျော်စွာပြုမည့်
အပြုအမှုများကို ဆေးနေ့တင်ပြပါ။

စဉ်	အမြဲအစား	အပြုအမှု
၁။	ရထား သင်္ဘော ကားပြင့် ခန့်သွားသောအခါ	
၂။	မီမံကြောင့် တစ်ခုတစ်ယောက် ထိနိုက်မိသောအခါ	
၃။	ခန့်သွားစဉ် နေရာယူသောအခါ	
၄။	ခန့်လမ်းတွင် တစ်ခုတစ်ယောက်က ကူညီသောအခါ	
၅။	လူတဲ့များ သွားလာနေထိုင်သော နေရာများတွင် ကွမ်းစားသောအခါ	
၆။	ခန့်သွားစဉ် အချင်းချင်း စကားပြောသောအခါ	

အေးစွဲနှင့်

- ၁။ ခန့်သွားလာစဉ် ယဉ်ကျော်သောအပြုအမှုများကို ကြုံတွေ့ဖူး
ပါသလား။ မည်သို့ ကြုံတွေ့ခဲ့သနည်း။
- ၂။ ခန့်သွားစဉ် မယဉ်ကျော်သော အပြုအမှုများကို ကြုံတွေ့ဖူးပါ
သလား။ မည်သို့ကြုံတွေ့ခဲ့သနည်း။
- ၃။ အိမ်အပြန်လမ်းတွင် ဦးဘဏ်စိတ်၍ မည်သို့ တွေးနေသနည်း။
- ၄။ ခန့်သွားစဉ် အဘယ်ကြောင့် ယဉ်ကျော်စွာ ပြုမှုသင့်သနည်း။

သင်ခန်းစာ (၁) စည်းကမ်းရှိခွာ သွားလာလည်ပတ်ပါ

စည်းကမ်းကို သိရှိလိုက်နာတတ်သူတစ်ယောက်ဖြစ်ရန် ဤသင်ခန်းစာကို လေ့လာကြပည်။

- သင်သည် စိုင်တွင် စည်းကမ်းရှိသူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသလား။ အဘယ် ကြောင့်နည်း။
- သင်သည် ကျောင်းတွင် စည်းကမ်းရှိသူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသလား။ အဘယ် ကြောင့်နည်း။
- သင်သည် ရုပ်ကွက်ကျော်စွာတွင် စည်းကမ်းရှိသူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသလား။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

အောက်ပါရှည်ပုံကိုကြည့်၍လေ့လာပြီး ပန်းခြံတစ်ခုသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ရာတွင် လိုက်နာ ရမည့် စည်းကမ်းများကို ဖော်ထုတ်ပါ။

စည်းကမ်းရှိစွာ သွားလာလည်ပတ်ပါ

ကျောင်းပါတ်ရက်တစ်ရက်တွင် ဘိမ်နီးချင်းကလေးများကို ဦးဦးက တိဓာတ်ပြုလျော့လျော့သို့ လိုက်ပို့ခဲ့သည်။

ဦးဦး:- တိဓာတ်ပြုလျော့လျော့ရောက်ရင် စည်းကမ်းအတိုင်း ကြည့်ရှုလည်ပတ်ကြရမယ်နော်။
ကလေးများ:- ဟုတ်ကဲ့ပါ ဦးဦး။

ဦးဦး:- တိဓာတ်ပြုလျော့ဝင်ပေါက်ကိုတော့ရောက်ပြီ ကလေးတို့ရော့။ အရင်ဆုံးလူတစ်ယောက်ကို တစ်စောင်နှင့် နှစ်ဝင်ကြေးလက်မှတ်ဝယ်ရမယ်၊ အဲဒါ နံပါတ် ၁ စည်းကမ်းချက်ပဲနော်။

တိရှိမှု:- လက်မှတ်တော့ရပြီ၊ ဘယ်ကိုအရင်ဆုံးသွားကြည့်ကြမလဲ ဦးဦး။

ဦးဦး:- မျောက်ချုပ်သွားပြီး မျောက်တွေကို ကြည့်ကြမယ်၊ ဟိုမှာကြည့်စမ်း မျောက်ချုပ်နဲ့ ကပ်ပြီး မျိုးစားနေတဲ့ ကလေးရဲ့ မှန်ထုပ်ကို အထဲကနေမျောက်က လှမ်းဆွဲလို့ ကလေးလမ်းပြီး ငါနေလိုက်တာ မျောက်တွေရဲ့ ရွှေသွားပြီး မှန်မစားရဘူးနော်။

ကိုရှိမှု:- ဟုတ်ကဲ့ပါ၌ဦးဦး ဟိုဘက်မှာ သမင်တွေအများကြိုပဲ၊ ဟာ ပုံပုံချုပ်းထဲက သီချင်းသံကြောင့် အိပ်ပျော်နေတဲ့ သမင်တွေပါ လန်ပြီး ဟိုပြီးဒီပြီး ထွက်ပြီးကုန်ကြပြီး။
ကောင်းကောင်း:- ဟုတ်ပါ ကိုကို လိုက်ဖော်ကြည့်အုံမှပဲ ဟား ဟား။

ဝန်ထမ်း:- ဟေး ကလေးတို့ တိဓာတ်ပြုလျော့ ထဲမှာ သီချင်းသံတွေ၊ ဖုန်းသံတွေ၊ ဆူညံပြီး ဖွံ့ဖြိုးတာမျိုး၊ ပြီးလွှားအော်ဟာ်နေတာမျိုး မလုပ်ရဘူးကွဲ့။

သီရိ- တွေး၊ ဘာစည်းကမ်းချက်တွေရော့ရှိပါသေးသလဲ ဘဘရယ်။

ဝန်ထမ်း- တိရဲ့ရှေ့နှင့်တွေ့ရှိ ဦးခေါင်းနှိုးချိတွေကို မဂိုင်ရဘူး မြှုပ်ည့်နှိုးပေါ်တက်ထိုင်တာတွေ ကျော်တက်တာတွေလဲ မလုပ်ရဘူးလေ။

ဖုန်း- ဘဘ သမီးတို့က တိရဲ့ရှေ့နေးတွေကို အစာကျွေးချင်တာ ကျွေးလို့ရပါသလားရှင်။

ဝန်ထမ်း- တိရဲ့ရှေ့နေးတွေကို အပြင်ကလွတွေ အစာကျွေးလို့ရပါဘူး။ သူတို့လို့ဘပ်တဲ့ ဘစာ ဘာဟာရတွေကို ဝန်ထမ်းတွေကပဲ နေ့စဉ် နေ့တိုင်း ကျွေးမွေးပေးပါတယ်။

ကောင်းကောင်း- အပြင်က လူတွေ ကျွေးရင် ဘာပြစ်လို့လဲ ဘဘ။

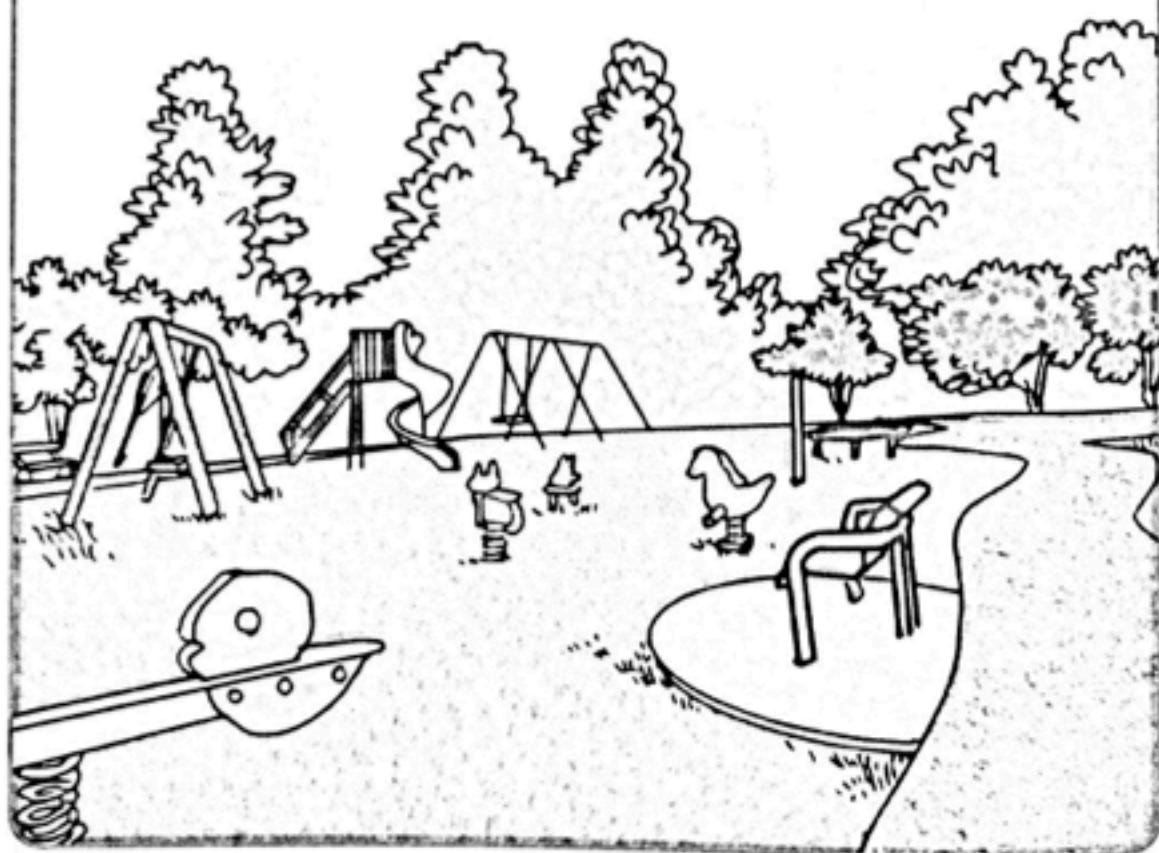
ဝန်ထမ်း- အပြင်ကလွှဲတွေက ဒိတ်ရဲ့ရှေ့နေးတွေရဲ့ လိုအပ်ချက်ကို မသိကြော်ဘူးလေး။ အန္တရာယ်ရှိတဲ့ ဘားအစာတွေကျွေးမိရင် တိရဲ့ရှေ့နေးတွေ နေ့မကောင်းပြစ်ပြီး အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်လို့ပါ။

ဦးလိုး- အခုလို ဒိတ်ရှေ့ည် လက်ရှည်နဲ့ ရှင်းပြေားလို့ ကျွေးလွှဲတင်ပါတယ်။ ညာနေ့စောင်းလာပြီ့ တိရဲ့ရှေ့နှင့် ဥယျာဉ်လဲ ပိတ်တော့မယ်။

ပြန်ခွင့်ပြပါဘူးနော်။ ကလေးတို့ရော ဘဘကို နှုတ်ဆက်လိုက်စုံး တိရဲ့ရှေ့နှင့် ဥယျာဉ်များကိုသုတေသနများတွေကို လိုက်နာဖို့ ဘယ်လောက် အရေးကြီးတယ်ဆိုတာ သိသွားကြပြီးနော်။ ဖေဖေ ဖေမေတို့နဲ့ တွေးသွေးထွေကိုလဲ ပြန်ပြော ပြေားကြပါကွယ်။

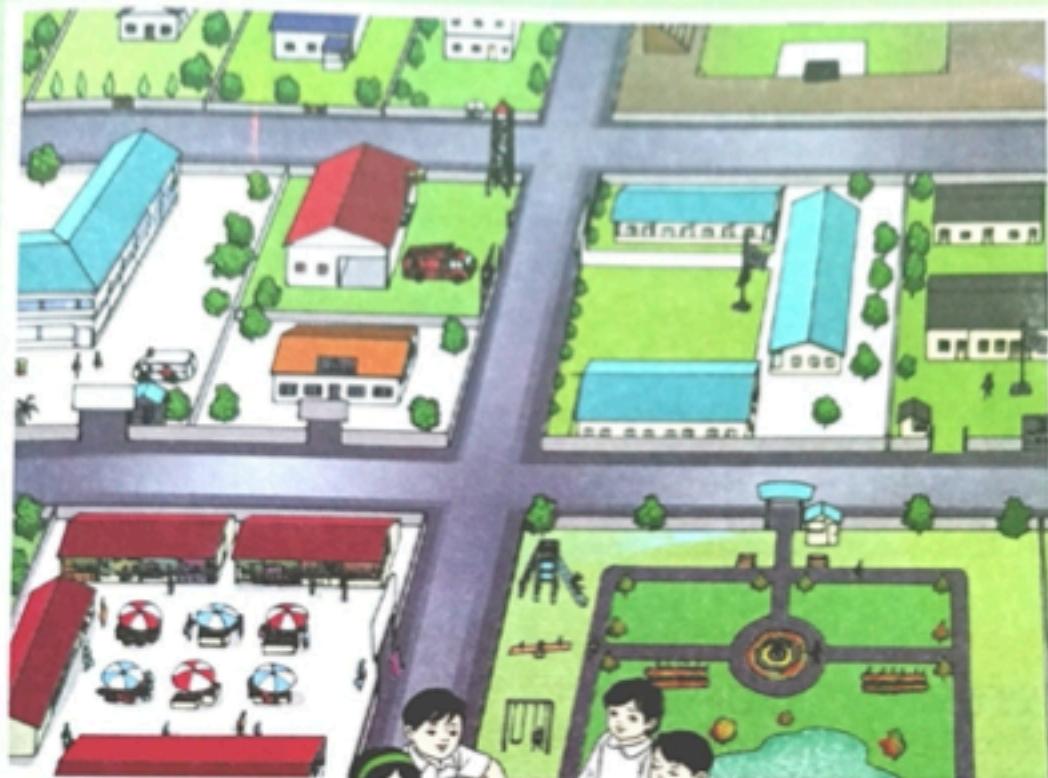

သင်သည် ရပ်ကွက်ထဲတွင် မည်သူမဆို ဝင်ရောက်ကစားနိုင်သောကစားကွင်းနှင့် ကျွန်းမာရေး လျေကျွန်းရန်ပစ္စည်းများကို အသုံးပြုခြင်းရရှိနေသည့် ပြည်သူတစ်ဦးအနေဖြင့် မည်သည့်စည်းကမ်းများ ထိန်းသိမ်းလိုက်နာသင့်ကြောင်း အုပ်စုလိုက် ဆွေးနွေးတင်ပြပါ။

လိုက်နာသင့်သောစည်းကမ်းများ	အဘယ်ကြောင့်လိုက်နာသင့်ကြောင်း

အောက်ဖော်ပြပါနမူနာအတိုင်း သင်တို့၏ရုပ်ကွက်ကျော်စွာပြုပိုကို အုပ်စုလိုက်ရေးဆွဲပြီး မြှုပ်ပါ ရပ်ကွက်ကျော်တွင် သင်တို့လိုက်နာရမည့်စည်ကောင်ယူးကို ထည့်သွင်းရောသားပါ။

မေးခွန်း

- ပန်းခြံသို့အလည်အပတ်သွားသည့်အခါ လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းများကို ဖော်ပြပါ။
- တိရစ္ဆာန်ယဉ်သို့ သွားရောက်လည်ပတ်ရာတွင် အဘယ်ကြောင့် သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းကမ်းများကို လိုက်နာသင့်ပါသနည်း။
- သင်တို့ ရပ်ကွက် ကျော်တွင် အမေးပေါ်လိုက်နာရန် သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းကမ်းချက်များကို သင် လိုက်နာနိုင်ပါသလား။ ဥပမာနှင့်တက္က ရှင်းလင်းတင်ပြပါ။

သင်ခန်းစာ (၉) သူတာဝန် ကိုယ့်တာဝန်

ပါမီ၏အခန်းကဏ္ဍနှင့်တာဝန်ကို သိတတ်သူတစ်ယောက်ဖြစ်ရန် ဤသင်ခန်းစာကို လေ့လာ ကြမည်။

- သင်တို့၏ ကျောင်းအမည်ကို ဖော်ပြုပါ။
- သင်တို့တက်နေသည့်ကျောင်း၏ပနိုဘာဂျားကို မည်သူက ထောက်ပံ့ပေးပါ သနည်း။
- သင်တို့၏ကျောင်းသုံးစာအုပ်များကို မည်သူက ထောက်ပံ့ပေးပါ သနည်း။
- ကျောင်းသားတစ်ယောက်အနေဖြင့် မည်သည့်တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် နှိပါသနည်း။

အခွန်

သဲသဲတို့ကျောင်း၏ကျောင်းစုဝေးပွဲတွင် ပဟုသုတေပြီးဖွဲ့စည်းမှုများက အကြောင်းအရာများကို ကျောင်းသားများက တစ်ပတ်တစ်ခါ အလျဉ်ကျ ပောပြောရန် ကျောင်းအပ်ပြီးက စီစဉ်ထားပါ သည်။ ယနေ့ တာဝန်ကျဟောပြောရမည့်သူမှာ ပွဲမတန်းမှ မောင်တိုးပြည့်လျှော့ ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် လွန်ခဲ့သောနှစ်များက မိဘများအလုပ် လုပ်ကိုင်သည် ရှုပန်နိုင်ငံတွင် နေထိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ယခုနှစ်မှစ၍ သဲသဲတို့ကျောင်းသို့ ပြောင်းလာသူဖြစ်ပါသည်။ သူဟောပြောမည့် ခေါင်းစဉ်မှာ ရှုပန်နိုင်ငံတွင် ဧရာဝသယ်ခြင်းအကြောင်းဖြစ်ပါသည်။ “ရှုပန်မှာရေးဝယ်ရင် အရောင်းဝန်ထမ်းတွေက ဧရာဝသယ်သွေကို ဦးဆွဲပြီး ပြုးဆွဲစွာ ကြိုဆိုလေ့ရှိပါတယ်။ ဘာပဲဝယ်ဝယ် အခွန်ဆောင်ရတယ်။ အရင်က ရှစ်ရာခိုင်နှစ်းဆောင်ရတယ်။ အခုံ တစ်ဆယ် ရာခိုင်နှစ်းဖြစ်သွားပြီ။ ဥပမာ- ခဲတံတစ်ချောင်း တစ်ရာကျပ်ဆိုပါစို့ ကိုယ့်မှာတစ်ရာတည်းရှိရင် ဝယ်လို့မရပါဘူး။ ၁၁၀ ကျပ်ရှိမှ ဝယ်လို့ရတာပါ။ ပြီးရင် ကောင်တာမှာ ငွေရှင်းရင် တန်းစီ စနစ်နဲ့ ရှင်းရပါတယ်။ တန်းမစီရင် ရှင်းလို့ မရပါ။ အလျဉ်ကျော်၍ မရပါ။” စသည်တို့ ဖြစ်ပါ သည်။ သူပြောသည့် အကြောင်းအရာထဲတွင် အခွန်ဆိုသောဓကားလုံးကို သိပ်နားမလည်ပါ။ အိမ်ရောက်လျှင် ဖေဖော်ကို ပြည့်ပြည့်စုစု ရှင်းပြုပေးရန် ပြောမည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါသည်။

သူတာဝန် ကိုယ့်တာဝန်

ကျောင်းပိတ်ရက်တွင် သံသံသိချွင်သာကြောင်းအရာများကို ဖော်ပှုကို ပေးပြစ်သည်။ ဆဲ-ဖော် ကျောင်းစုဝေးပွဲမှာ သူငယ်ချင်းက ကျပ်နှုန်းဘာပဲဝင်းထဲ အခွန်ဆောင်ရတယ် ပြောတယ်။ အဲဒီအခွန်ဆိုတာ ဘာလဲ ဖော်။

မေးမြတ်-အခွန်ဆိုတာ ပြည်သူ့အသုံးစိန်တော်မြို့ အနီးရာဘွဲ့ဘတ္တုံး
တော်ရုပ်က အခွန်ထမ်း တစ်ဦးချင်း သို့မဟုတ်
တရားဝင်အဖွဲ့အစည်းပေါ် စည်းကြပ် သတ်မှတ်
ထားတဲ့ ပြောမနေ ပေးဆောင်ရပဲ့ ငွေကြေး
အဖိုးအခ ဖြစ်တယ်။

ဆဲ-ပြည်သူ့အသုံးစိန်ဆိုတာရော ဘာလဲ ဖော်။

မေးမြတ်-နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးကို တာဝန်ယူဗုံးတုပ်ချွဲ အဖိုးရ တစ်ရုပ်ဟာ သူတို့တာဝန်ယူဗုံးလုံး
ဆောင်ရွက်ပြည်သူ့အခွန်ဆောင်မှုဆိုင်ရာ ပြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်မှုတွေအတွက် လိုအပ်တဲ့ငွေကြေးပါ
သမီး။ သမီးတို့ကျောင်းက ဆရာ၊ ဆရာမတွေ သေးခဲ့က ဆရာဝန်ဆရာမအပါအဝင် ဖော်တို့၌
အဖိုးရဝန်ထမ်းတွေကို လစာပေးတာမျိုး၊ ကျောင်းတွေ သေးခဲ့တွေအာက်လုပ်ထောက်ပုံတဲ့
နေရာမှာ သုံးတာပေါ့ သမီးရယ်။

ဆဲ-ဟုတ်လားဖော် ဒါဆိုရင် အဲဒီအခွန်ရပါ လစာတွေ အထောက်အပ်တွေ ပေးလို့ရပါ၊ ပေါ့နောက်။

မေးမြတ်-ဟုတ်တယ် သမီး၊ ဒါကြောင့် သမီးတို့ကျောင်းတက်ရင် အခမဲ့ရတဲ့ ကျောင်းသုံးစာအုပ်တွေ
သင်ထောက်ကူတွေ၊ ပညာသင်ဆုရတာတွေဟာ နိုင်ငံတော်အဖိုးရရဲ့ငွေကြေးနဲ့ပေါ့၊ ဒါဘဲပြင်
ကျောင်း အဆောက်အအုံ၊ ကာလေးကာလာကြောင်းတွေ၊ သန္တစ်ခန်းတွေလဲပါတာပေါ့ သမီးရယ်။
ပြည်သူတွေ လိုအပ်တဲ့ အရာတွေကို နိုင်ငံတော်ကဖြည့်ဆည်းပေးဖို့ တာဝန်ရှိသလို နိုင်ငံတော်က
လိုအပ်နေတဲ့ ပြည်သူ အသုံးစိန်အတွက် ပြည်သူတွေကလ အခွန်ထမ်းဆောင်ဖို့ တာဝန်ရှိတယ်လေ။
ဆဲ-သမီးသိပါပြီ ဖော်။ နောက်နောက်ရင် ဖော်ရှင်းပြတဲ့ အခွန်ဘကြောင်းကို ကျောင်းမှာ
သူငယ်ချင်းတွေလဲ သိရအောင် သမီးပြောပြီပေးပါမယ် ဖော်။

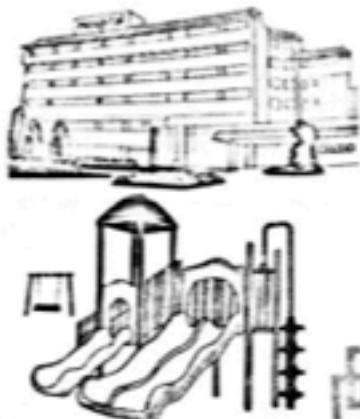

အောက်ပါကများကို ဖတ်ပြီး ဆိုလျှော့သောမောင်းစဉ်တစ်ခုပေးပါ။

အခွန်ငွေတွေ ဘယ်ကရ^၁
လူတိုင်းဆိုက ရပါတယ်။
အခွန်ဆိုတာ ပြည်သူတိုင်းနဲ့
ဂိုင်းဝန်းထည့်ဝင် ငွေပါကွယ်။
ဓားလေ သုံးလေ ဝယ်လေတိုင်းမှာ
မဆိုင်းအခွန် ဆောင်ရတယ်။
ရှုံး ယူရှုံး ပိုင်ဆိုင်သမ္မာ
မူချေ အခွန်ဆောင်ရတယ်။
မူးမူးရရင် မူးမူးဆောင်လို
ဂုဏ်တောင် ယူရှုံးရပါမယ်။
အခွန်ဆိုတာ ပြည်သူအကျိုး
သယ်ပိုးဆောင်မဲ့ ငွေပါကွယ်။
နိုင်ငံဘဏ္ဍာဆတိုးပွားစီ
တို့မူးအခွန်ဆောင်ကြမယ်။
အခွန်ငွေတွေ ဘယ်ကိုရောက်
လူတိုင်းဆိုပဲ ရောက်ပါတယ်။
နိုင်ငံဘဏ္ဍာအသွင်ပြောင်းလို
ပြည်သူကောင်းကျိုး ဆောင်ပါတယ်။

လူတွေသွားစီ တံတားဆောက်
လမ်းအောက်တာလဲ အခွန်ကွယ်။
ကျောင်း ဈေး ဈေးရုံး ပန်းခြံများနဲ့
ကားကွင်းလဲ အခွန်ကွယ်။
တို့တွေပညာ တတ်မြောက်ရေး
သင်ပေးရာလဲ အခွန်ကွယ်။
သက်ရှုည်ကျွန်းမာရောဂါကင်းအောင်
ကုသခြင်းလဲ အခွန်ကွယ်။
နိုင်ငံပြည်သူ လုပ်ခြေားနဲ့
ကာကွယ်ရေးလဲ အခွန်ကွယ်။
အခွန်ဆောင်မှ နိုင်ငံလှု
တို့မူးဘဝ တိုးတက်မယ်။
အခွန်ဆောင်တာ ဘယ်သူအတွက်
တို့အတွက်မို့ တို့ဆောင်မယ်။
ဆောင်ကြကွယ် ဆောင်ကြမယ်။

စော်ပင်းမင်းဦး

အခိုင်း(၉)

နိုင်တော်သည် ပါမီရရှိထားသောအခွန်ငွေ့များမှ ကောက်ပါဂိုစ္စရုပ်များကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက် ပေးလျက်ရှိပါသည်။ နှစ်သက်ရာခေါင်းစဉ်တစ်ခုကိုဖွေ့စုံ နိုင်တော်မှ မည်သို့ ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးနေသည်ကို သင်တို့၏ထင်မြင်ယူဆချက်ပြင့် အပ်စုလိုက် ဆွေးနွေး တင်ပြပါ။

ပေါ်စွမ်း

- ၀။ အခွန်ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။
- ၂။ သင့်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် မည်သည့်အခွန်များကောက်ခံနေသည်ကို သင် တွေ့ဖူးပါသနည်း။
- ၃။ နိုင်တော်အတွက် အခွန်ရရှိရန် အဘယ်ကြောင့် အရေးကြီးပါ သနည်း။
- ၄။ အခွန်ပေးဆောင်ခြင်းကိစ္စသည် သင်နှင့် ပတ်သက်မွှုံးသည်ဟု အဘယ်ကြောင့် ထင်ပါသနည်း။

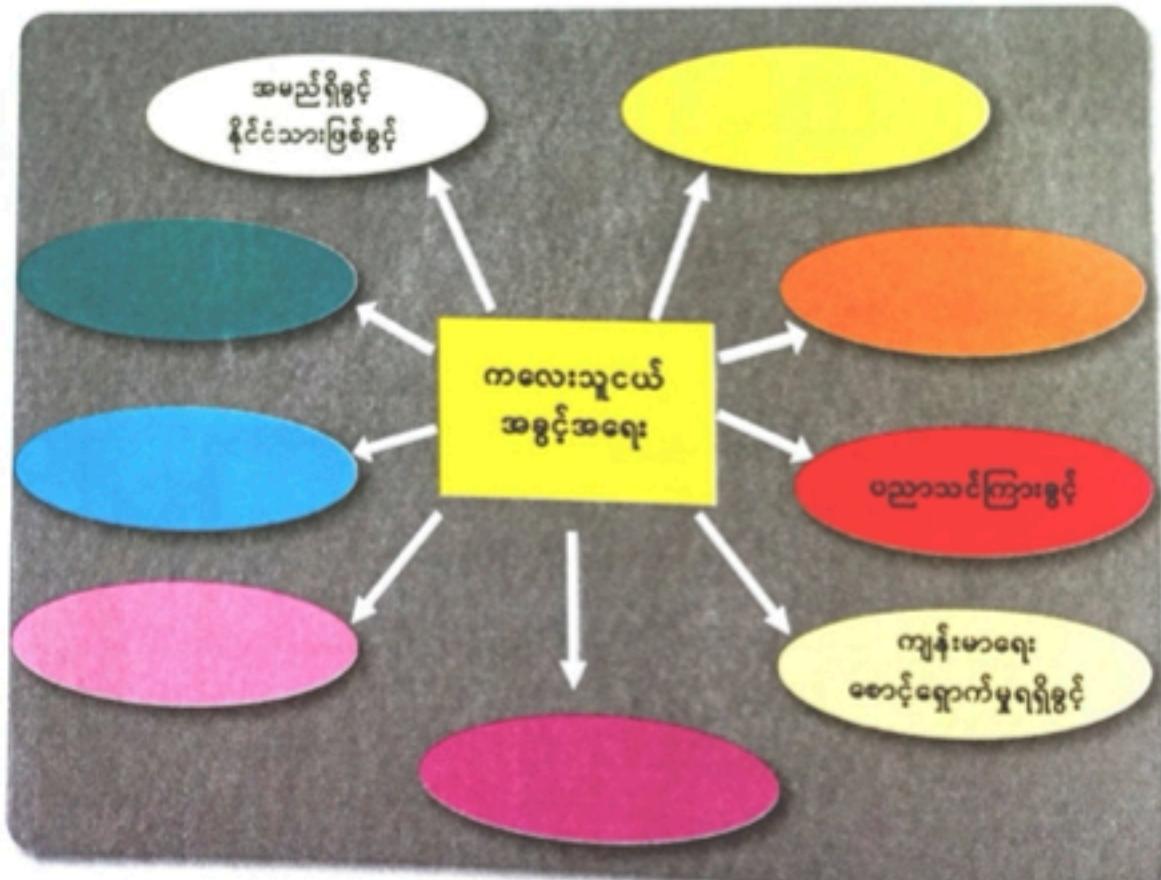
သင်ခန်းစာ (၁၀) အခွင့်အရေးနှင့်တာဝန်

ကလေးသူငယ်တို့၏ အခွင့်အရေးနှင့်တာဝန်ကို သီရိလိပ်နာတော်သူတန်ယောက်ဖြစ်ရန် ဤသင်ခန်းစာကို လျေလာကြပါ။

- အခွင့်အရေးဆိုသည့်ဟာ အဘယ်နည်း
- ကလေးသူငယ်များရရှိသည့် အမိတ်အခွင့်အရေးများကို ဖော်ပြပါ။
- ကလေးသူငယ်များရရှိစည်း ကာကွယ်ခွင့် ဆိုသည့်ဟာ အဘယ်နည်း
- သင်ရရှိသည့်အမိတ်အခွင့်အရေးနှင့်တာဝန်များကို ဖော်ပြပါ။

အောက်ပါကွက်လပ်များတွင် သင်သိသောကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများကို ဖြည့်စွက် ရေးသာပါ။

အောက်ပါဖြစ်ရပ်များကို လေ့လာပြီး သူတို့ရရှိသည့်အခွင့်အဆောက် နှင့်ယဉ်ပါး

ပြဿံ(၁)

မိုးထော်သည် အသက်ရှုစ်ဆယ်ကော်အဘိုးဖြစ်သူ၏ ရပ်ကွက်အနီးတွင် တဲထိုးပြီး နေကြရသည်။ သူသည် အမိုက်ပုံများတွင် ဘုံးခွဲများကိုကောက်၍ အသက်မွေး ဝမ်းကောင်းရသည်။ အဘိုးဖြစ်သူမှာမကျန်းမာသဖြင့် အေးပိုးများရရန် နေပူမိုးဆွာ မရှေ့ောင် တစ်နေကုန် လမ်းလျှောက်၍ ဘုံးခွဲကောက်ရသည်။ မိမိနှင့်ဆွဲထူးကလေးများ ကောင်းသွားနေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ မိသားစုနှင့်ပျော်ဆွင်စွာ သွားလာနေသည်ကို လည်းကောင်း မြင်တွေ့မိပါက အေးကြည့်နေတတ်သည်။

ပြဿံ(၂)

ကောင်းပိတ်ရက်တွင် ပန်းမြတ်တို့မောင်နှုမကို ဖေဖေ ဖေမေတို့က ပန်းပြီး ကစားကွင်း များသို့ လိုက်ပို့ပေးသည်။ မေမေက ပန်းမြတ်တို့ ကြိုက်တတ်သော အစားအစာများကို ယူဆောင်လာကာ ကြိုင်နာစွာကျွေးမွှေးသည်။ ကစားကွင်းတွင် ကစားရာ၌ အန္တရာယ် မဖြစ်အောင် ဖေဖေက အနီးကပ်တောင့်ကြည့်ပေးပါသည်။ ထိုပြင် ပန်းမြတ်တို့မောင်နှုမ သိလိုသည်များကိုလည်း ဖေဖေမေတို့က စိတ်ရည်လက်ရှည်ရှင်းပြပေးပါသည်။ ပန်းမြတ်တို့မောင်နှုမ အလွန်ပျော်ဆွင်ကြပါသည်။

အခန်း(၁၀)

သင်သည် ပညာသင်ကြားခွင့်ရသူတစ်ဦးအနေဖြင့် ကျောင်းတွင် မည်သည့်အခွင့်အရေးများကို
ရရှိနေပါသနည်း။ သင်ရရှိသည့်အခွင့်အရေးအတွက် မည်သည့်တာဝန်များထမ်းဆောင်
ရမည်ကို အပ်စုလိုက် ဆွေးနွေးတင်ပြပါ။

အစွင့်အရေး

တာဝန်များ

လိုအားလုံးနေထိုင်သည့်ရုပ်ကျက်၊ ပြုတယ်အတွင်းမှာ လိုအပ်သောအခွင့်အလေနှင့်တာဝန်များကို
ဆွဲနေ့တင်ပြကြမည်။

ပေါ်စွဲများ

- ၁။ ကလေးသူငယ်အခွင့်အလေ့ဆိုသည့်မှာ အဘယ်နည်း။
- ၂။ ကလေးတိုင်းသည် ကလေးသူငယ်အခွင့်အလေ့ကို အဘယ်ကြောင့် ရသုင့်ပါသနည်း။
- ၃။ ကလေးတစ်ဦးသည် ကလေးသူငယ်အခွင့်အလေ့များကို မရရှိပါက မည်သိဖြစ်လာနိုင်ပါသနည်း။
- ၄။ ကလေးသူငယ်အခွင့်အလေ့ဆိုင်ရာ သင်ခန်းစာကို သင်ယူရခြင်း သည် သင့်ကို မည်သည့်အကျိုးကျွေးဇူးများရရှိပေါ်သနည်း။

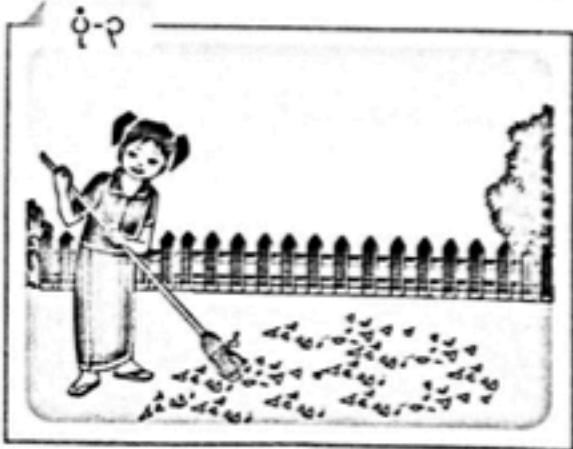
သင်ခန်းစာ (၁၁) ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သာ အားကိုးရာ

လူအဖွဲ့အစည်းအတွင်း မိမိကိုယ်ကိုပါမီ အားကိုးတတ်သူတစ်ယောက်ဖြစ်လာရန် ဤသင်ခန်းတကို လေ့လာကြမည်။

- သင့်တစ်နေတာတွင် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးပြီး လုပ်ဆောင်ခဲ့သောအလုပ်များ နှိမ်ဆောင် ပြောပြပါ။
- သင့်တစ်နေတာတွင် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးပြီး လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့်နှင့် သူတစ်ပါးအားကိုးပြီး လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့်မှာ မည်သည်က ပိုများသနည်း။
- ကိုယ့်ကိုယ်အားကိုယ်တတ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့် လိုအပ်သနည်း။

ပေးထားသောရှုပုံများကိုလေ့လာပြီးနောက် ရှုပုံထဲမှ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး၍ လုပ်ဆောင်နေ ကြပုံများကို တင်ပြနေ့နေးပါ။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သာ အားကိုးရာ

မောင်ဘတ္ထံ မိသားခုနှင့် မောင်အေးတို့ မိသားစုသည် ခွဲ့ပါလမ်းတွင် နေထိုင်ကြသည်။ မောင်ဘင်း အမေသည် မိုးမလင်းခင် ရွှေသီးသွား၍ တင်းသီဆင်းဆွဲက ရောင်းသည်။ ထို့ကြောင့် မောင်ဘသည် မနက်တော်တော် လိုပ်ရာမှုမျိုးသည်၏ အလုပ်များကို နိုင်သူမျှလုပ်ဆောင်၍ ကျောင်းသွားရန် လိုပ်ပြုပြင်ဆင်ပြီးမှ ကျောင်းသွားရသည်။ စက်ဘီး ပို့ပြီး နေစဉ် ကျောင်းသွားကျောင်းပြန်ရသော မောင်ဘသည် သွေထိခိုက်ချင်းမောင်အေး၏ မိဘများက ဂရာတိုက် ကျောင်းပို့ကျောင်းကြိုး ပြလုပ်ပေးသည်၏ကို တွေ့ဖြင့်နေကျဖြစ်သည်။

တစ်နေ့တွင် ကျောင်းဆင်းခိုနှင့် မောင်အေးတစ်ယောက်တည်း ကျောင်းရွှေမှာ ထိုင်ဗိုင် နေသည်၏ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ မောင်အေး၏အိမ်က လာမဏြော်သေး၍ တော်ဆိုင်းနေဟန်တွေသုပြင့် မေးကြည့်ရာ သွေအိမ်မှ လာမဏြော်သောကြောင့် တစ်ယောက်တည်းပြုပြီးနေကြောင်း သိရသည်။ မောင်ဘက မောင်အေးကို "အဖော်ပြုပြီး ကွဲစောင့်ပေးရမယ့်လေး" ဟူမေးသည်။ မောင်အေးက မောင်ဘကို "ခကာလောက် ဘဖော် နေယပါ" ဟုပြောသည်။ မောင်ဘက လိုပ်ရောက် လျှင် သွေလုပ်ရမည့်အလုပ်များရှိသေးကြောင်း ပြောပြသည်။ ပို့တတ်နိုင်သည့် အလုပ်များကို မည်သွေ့ ဖို့င်းဘဲ လုပ်ဆောင်ပြုပြီးကြောင်း ပြောပြသောဘဝါ မောင်အေးက မောင်ဘကို "အေး ပင်းလဲပြန်တော့ ငါလ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးပြီး လမ်းလျောက် ပြန်တော့မယ်" ဟု ပြောလေသည်။ နောက်တစ်နေ့ ကျောင်းတွင် သွေထိခိုက်နှင့်ယောက် ပြန်ဆုံးသောဘဝါ မောင်အေးသည် ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုးပြီး ဘို့ပို့ရောက်အောင် ပြန်ခဲ့ကြောင်းကို တက်ကြစွာ ပြောပြနေတော့သည်။

အခန်း(၁၁)

အောက်ပါပြစ်ရပ်များတွင် သင်သည် ကိုယ့်ဘားကိုယ်ကိုးပြီး မည်ကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်လုပ်ဆောင် မည်နည်း။

ပြဿနာ(၁)

တွက်ရမည့်ပွဲ့စာသည် အတော်ခက်ခဲ့နေပြီး
တွက်မရနိုင် ပြစ်နေသည်။ သင်သာဆိုလျှင်
မည်ကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်လုပ်ဆောင်မည်နည်း...
...

ပြဿနာ(၂)

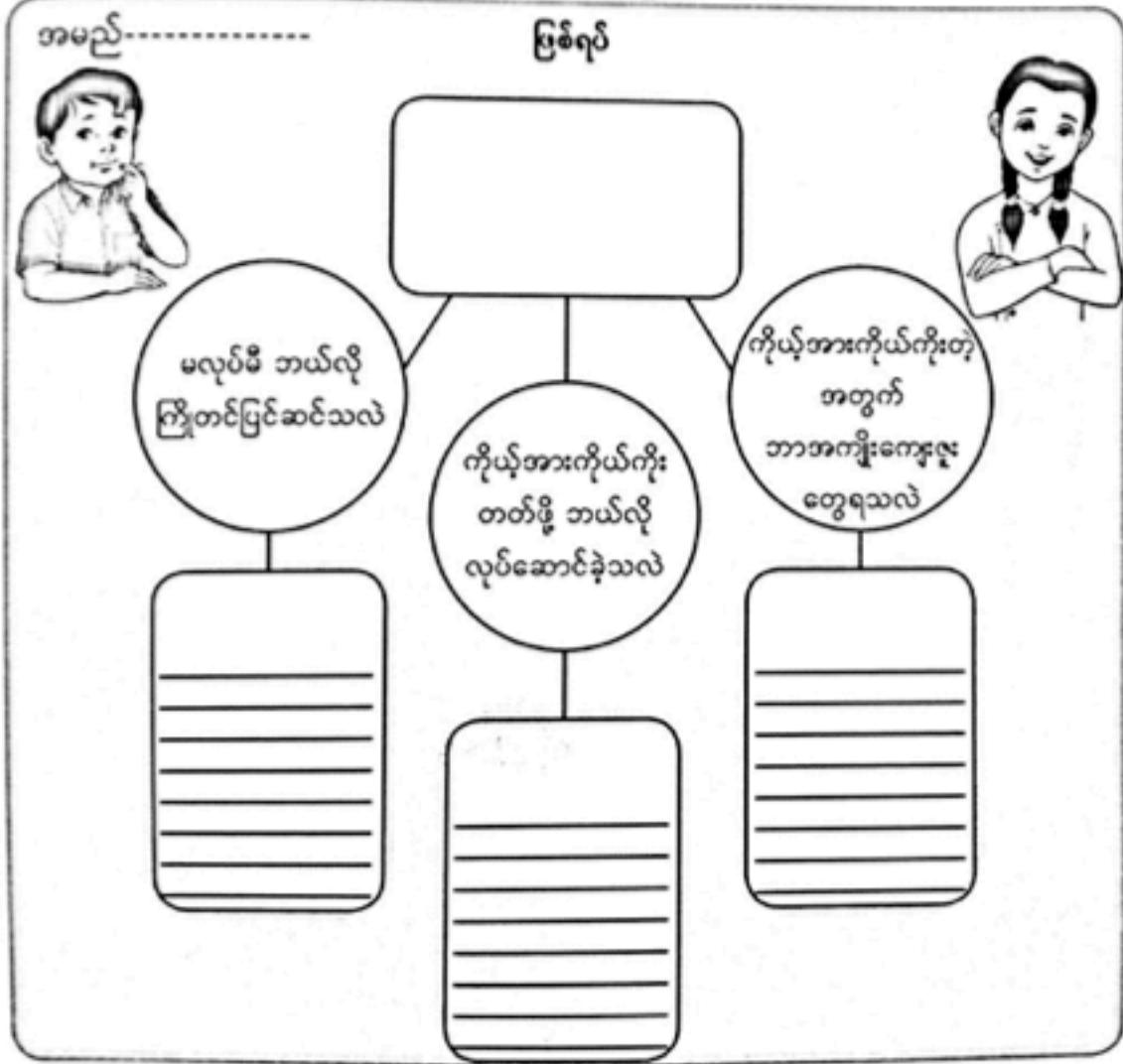
မမက စာရင်းတွေ ရေးမှတ်နေတွေ့နဲ့မလေ့က
ကိုယ်တတ်နိုင်တဲ့အလုပ်တွေ လုပ်ထားနှင့်မယ်။
သင်သာ ညီမလေးပြစ်လျှင် မည်ကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်
လုပ်ဆောင်မည်နည်း...
...

ပြဿနာ(၃)

လမ်းသွားလမ်းလာတွေ အဆင်ပြုပြု သွားလာ
နိုင်ဖို့ လမ်းပြင်တဲ့နေရာမှာ ညီမလေးက
လုပ်နိုင်တာ ဝင်ကူလုပ်ပေးနေပါသည်။ ကိုကိုက
ဘားကရပ်ကြည့်နေသည်။ သင်သာ ကိုကို
ပြစ်လျှင် မည်ကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ် လုပ်ဆောင်မည်နည်း
...

ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ပြစ်ရပ်တစ်ခုကို ပြန်လည်စဉ်းစား၍ မည်သို့လုပ်ဆောင် ခဲ့သည်ကို အောက်ပါအချက်များအရ အွေးနှေးတင်ပြပါ။

အေးဒွန်း

- ၁။ မိမိလုပ်ဆောင်နိုင်သော အလုပ်များကို ကိုယ်တိုင်လုပ်ဆောင်ခြင်း သည် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးတတ်ခြင်းဟု သင် ထင်ပါသလား။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
- ၂။ မောင်ဘသည် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးတတ်သူတစ်ယောက်ဖြစ်သလား။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
- ၃။ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် မိမိကိုယ်ကို မည်သို့ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရမည်နည်း။

သင်ခန်းစာ (၁၂) လူမှုဝန်ထမ်းစိတ်ရှိသူ

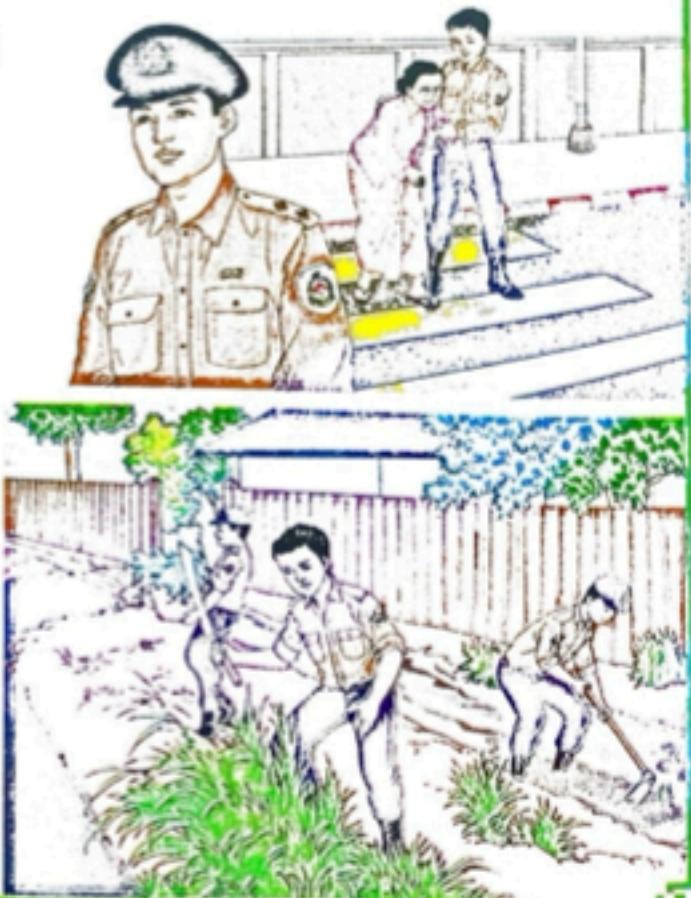
ကာဝန်သိတ်သူတစ်ယောက်ဖြစ်ရန် ဤသင်ခန်းစာကို လေ့လာကြမည်။

- သင်တို့ရပ်ကွက်၌ အများအကျိုးဆောင်ရွက်သူကို တွေ့ဖူးပါသလား။
- သူသည် ရပ်ကွက် ကျွန္းမားတွင် မည်သည်တို့ကို လုပ်ဆောင်ပေးပါသနည်း။
- သူသည် တစ်ဦးတည်း လုပ်ဆောင်တတ်ပါသလား။ အဖွဲ့အစည်းနှင့် လုပ်ဆောင်တတ်ပါသလား။
- အဖွဲ့အစည်းနှင့် လုပ်ဆောင်သူဖြစ်ပါက အဖွဲ့အစည်း၏အမည်ကို ဖော်ပြပါ။

ပရဟိတသမား

ပရဟိတသမား ကိုတောင်ကျော်
သာမေးနာမေး သူမွေ့ပျော်
ဘရေးပေါ်တဲ့ကိုစွာများ
စေတနာထား၍ ဦးဆောင်သွား။
တို့များကျေးဇူာ လှပအောင်
ဘုံးဆက်ညီနောင် လုပ်ယူများ
စိတ်ကောင်းထားဖို့ သူသင်ကြား။
ရပ်သူရွာသား အားကိုးရာ
အားနည်းသူကို ဖေးမကာ
ကြိုင်နာမှုများ ရင်မှာပွား
စာနာမိတ်ကို လက်ကိုင်ထား။
မြင့်မြင့်(အိမ်ပဲ)

လူမှုဝန်ထမ်းစိတ်ရှိသူ

နောက်တစ်နေ့တွင် ကျောင်းသို့
လေဆောင်ပြီး မိဘအားသုတေသနသော သူ့သင်ချင်း
များကို တတ်နိုင်သမျှ ကူညီကြရန် အတန်း
ထဲမှုသူ့သင်ချင်းများနှင့် တိုင်ပင်လေသည်။

စောမျိုးလှ-သူငယ်ချင်းတို့ရေ မီးဘေးသင့်တဲ့ သူငယ်ချင်းတွေကို ကူညီဖို့လိုအပ်နေပြီ
ဘယ်လိုက္ခာညီသင့်တယ်ဆိုတာ အကြံပေးကြပါ။

ရုပြန်-ကျောင်းဝတ်စုံ အပိုဒ္ဓတဲ့သူတွေက မီဘကို
ပြောပြီး တစ်စုံယူလာကြပါ။

ကြည့်ဖို့-ခဲ့တစ်ချောင်းနှင့် ပလာစာအုပ် တစ်ဘုပ်စီ
ယူလာကြမယ်။

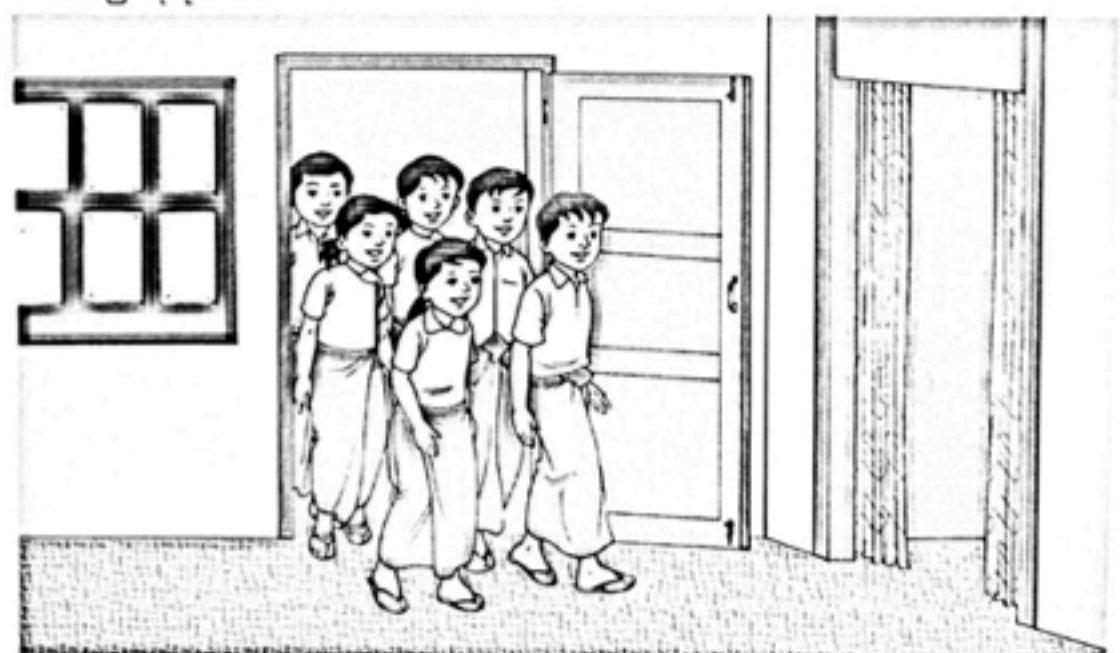
ပိဋ္ဌးရင်-ငါနဲ့အတူ လက်ရေးလှုတဲ့သူတွေက စကုး
ပေးမယ်လေ။

စောမျိုးလှ-အေးကောင်းတယ်။ မသန်းအေးက
စာတော်တော့ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်ကို စာရွင်းပြပေးပေါ့။

သန်းအေး-ငါတို့ခိုင်ကထမင်းဆိုင်ဆိုတော့ အမောက်ပြောပြီး သူတို့အတွက် နောက်ငါးထမင်းဘူး
ယူလာပေးမယ်။

မသန်းအေး-ငါတို့မှန့်ဖို့ထဲကနေရှုပြီး သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်အတွက် လွယ်အိတ်ဝယ်ပေးသင့်တယ်။

ကြည့်ဖို့-ပိုပြီးအေးကြီးတာတစ်ခုရှိသေးတယ် သူငယ်ချင်းတွေကို အားမငယ့်ဖို့ အားပေး
ဝကားပြောရအုံမယ်။

ပိဋ္ဌးရင်-အခုံအေးနေးထားတဲ့ အစိဘစဉ်တွေကို အတန်းပိုင်ဆရာမနဲ့ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးကို
တင်ပြရမယ်။ ပြီးရင် ရပ်ကွက်ထဲက ပရဟိတအစ်ကိုကြီးကိုအောင်ကျောက်ကိုလဲ ပြောပြရမယ်။
သန်းအေး-အေးဟုတ်တယ် လာကြ ခုပဲ သွားပြောကြပါမို့။

ပွဲမတန်းကျောင်းသူ နှစ်ကျွမ်းရိတ္ထာဖွံ့ဗြို့ လူမှုဝန်ထမ်းစီတ်ရှိသူအကြောင်း လေ့လာတင်ပြခြင်း
လုပ်ငန်းကိုကြည့်ရှုလေ့လာ၍ ကျောင်းစာကြည့်တိုက်ရှိ စာအုပ်စာတမ်းများ ကျေးဇာာဓာကြည့်
တိုက်ရှိ စာအုပ်စာတမ်းများကို ဖတ်ရှု၍လည်းကောင်း၊ လူကြံးမိဘများထံ စုစုပေါင်းမေးမြန်း၍
လည်းကောင်း လူမှုဝန်ထမ်းစီတ်ရှိသူအကြောင်း လေ့လာတင်ပြခြင်းလုပ်ငန်းကို လေးယောက်
တစ်ဖွံ့ဗြို့လုပ်ဆောင်ပါ။

အနွဲအမည်	- ခင်
အနွဲဝင်အမည်	- (၁) နှစ်ကျွမ်းရို့
	- (၂) စောက်
	- (၃) မဆိုကြည်
	- (၄) ဟောင်ကျော်ကျော်

လူမှုဝန်ထမ်းစီတ်ရှိသူအကြောင်း လေ့လာတင်ပြခြင်း

လူမှုဝန်ထမ်းစီတ်ရှိသူ၏အမည်မှာ ပခုက္ကားမီးအုန်းဖေ ပြစ်ပါသည်။ လူမှုထူးခွဲနှင့်ဆုံး
ပထမဆင့် အမျိုးသားစာပေပညာဆုရှင်ပြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် ဦးအုန်းဖေသည် ပခုက္ကားမီး
စာကြည့်တိုက်ကြီးတစ်ခုကို တည်ဆောင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ သူသည် ငယ်စဉ်မှစ၍။
တစ်ဝါသနာပါခဲ့သည်။ ဦးအုန်းဖေသည် မြန်မာစာပေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ရည်သန်၍
၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ မေလ (၃၁)ရက်နေ့တွင် အသက် (၇၆) နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ငွေကျပ်
(၇၆)သိန်းကျော်ကို စာပေရန်ပုံငွေတစ်ရပ်အပြစ် နိုင်ငံတော်သို့ လျှော့ခိုးခဲ့သည်။ နှစ်ဝါ
ထိုလျှော့ခိုးငွေများဖြင့် စာပေပိမာန်ကြိုးမူး၍ ပခုက္ကားမီး ဦးအုန်းဖေစာပေဆုံးများကို ပေးအပ်
သည်။ အမြားလူမှုရေးရှိခိုးအဝေးတွင် ရက်ရောစွာ လျှော့ခိုးနှင့်ခဲ့သည်။

အနွဲအမည်	- -----
အနွဲဝင်အမည်	- (၁) -----
	- (၂) -----
	- (၃) -----
	- (၄) -----

လူမှုဝန်ထမ်းစီတ်ရှိသူအကြောင်း လေ့လာတင်ပြခြင်း

သင်တို့၏ကောင်းရပ်ကွက်၊ ကော်များအတွက် လူမှုဝန်ထမ်းစိတ်ပြင် မည်သို့လုပ်ဆောင်မည်ကို အပ်စုလိုက်ဆွဲနေ့ပြီး စိတ်ကူးပုံဖော်ရန်သားပါ။

ဘာလုပ်မှာလဲ

ဘယ်တော့လဲ

ဘာကြောင့်လုပ်တာလဲ

ဘယ်လိုလုပ်မှာလဲ

ဘယ်နေရာမှာလဲ

ဘယ်သူတွေနဲ့လဲ

ပေါ်စွာနှိုး

- ၁။ လူမှုဝန်ထမ်းစိတ်ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။
- ၂။ လူမှုဝန်ထမ်းစိတ်ရှိသူတို့သည် မည်သို့ပြုမှု နေထိုင်တတ်သနည်း။
- ၃။ လူတိုင်းလူတိုင်း လူမှုဝန်ထမ်းစိတ် အဘယ်ကြောင့် ရှိသင့်ပါသနည်း။
- ၄။ လူမှုဝန်ထမ်းစိတ်ရှိသူတစ်ဦးအား သင်မည်သို့ မြှုမြှုနေထိုင် မည်နည်း။

အခန်း(၁၃)

အတန်းသားအချင်းချင်း ချစ်ခင်စည်းလုံးစွာ ပြမ်းချမ်းစွာ အတူတက္ကူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှု များကို နှမ့်နာယူ၍ သင်နေထိုင်သောရုပ်ကွက်ကျော်အတွင်း ချစ်ခင်စည်းလုံးစွာ ပြမ်းချမ်းစွာ အတူတက္ကူးပေါင်းလုပ်ဆောင်နေထိုင်ကြပေါ် နည်းလမ်းများကို ဆွဲးနွေးတင်ပြပါ။

စာသင်ခန်းထံတွင် သာမက သင့်ရပ်စွာတွင် စဉ်းလုံးမျိုးသော ပြုမှုများ၊ သောရပ်ကွက် စာသင်ခန်းထံတွင် သာမက သင့်ရပ်စွာတွင် စဉ်းလုံးမျိုးသောရပ်ကွက် ပြုမှုများ၊ သောရပ်ကွက် ဖြစ်ပါသည်။

ဆွေးနွေးပွဲဆုံးပြုတဲ့ချက်များကို အတည်ပြုချက်ရယူပြီး လက်တွေ မည်သို့ကျင့်သုံးမည်ကို အတန်းသို့ ပြန်လည်တင်ပြပါ။

မေးခွန်း

- ၁။ သင့်ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလဲများနှင့် ချစ်ခင်စဉ်းလုံးစွာ မည်သို့နေထိုင် ပါသနည်း။
- ၂။ မတူကွဲပြုမှုများအပေါ် တန်းထားလေးစွာမျိုးခြုံသည် အဘယ်ကြောင့် လိုအပ်သနည်း။
- ၃။ လူအဖွဲ့အစည်းအတွင်းတွင် အဘယ်ကြောင့် ချစ်ခင်စဉ်းလုံး ပြို့ချင်စွာ နေထိုင်သင့်ပါသနည်း။
- ၄။ မတူကွဲပြားသူများအားလုံး ပြုမှုများနေထိုင်ပါက လူအဖွဲ့အစည်း အတွင်း မည်သည့်အကျိုးကျေးဇူးလွှာများ ရရှိနိုင်ပါသနည်း။

သင်ခန်းစာ (၁၄) ချုစ်ခင်လေးစား သွေးချင်းညီအစ်ကိုများ

မြန်မာနိုင်ငံရှိတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနှင့် သိပ်နီးချင်းနိုင်ငံသားတို့ကို လေးစားချုစ်ခင်တတ်ရန် ဤသင်ခန်းစာကို လေ့လာကြမည်။

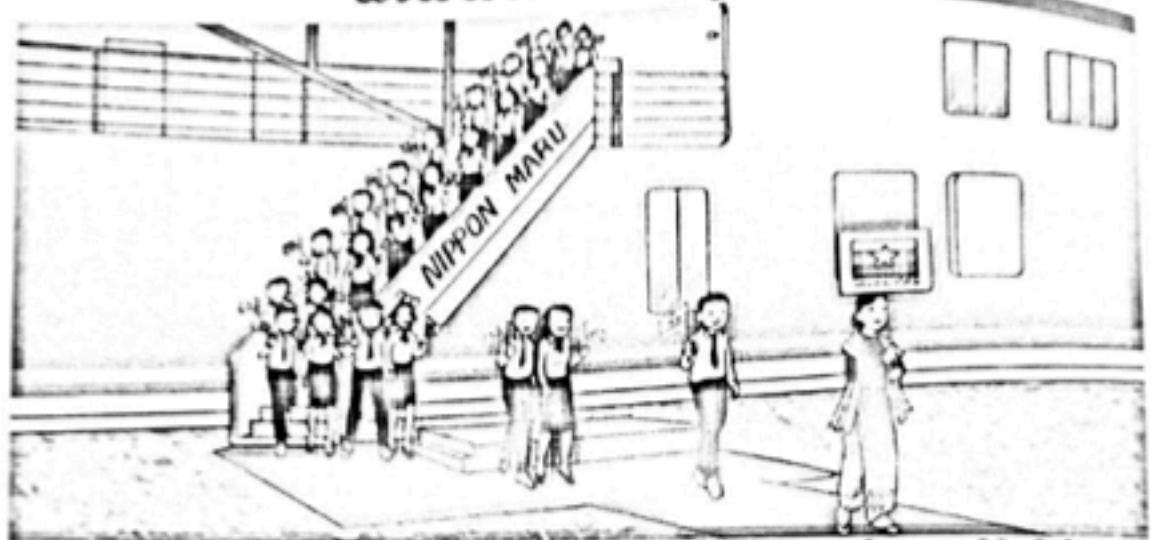
- မည်သည့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနှင့် သူငယ်ချင်းဖြစ်ဖွဲ့ပါသနည်း။
- သင်တို့ဘို့မျိုးချင်းရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများကို ပြောပြုပါ။
- တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနှင့် မည်သို့ချုစ်ခင်စည်းလုံးစွာ နေထိုင်ဖွဲ့ပါ သနည်း။

ချုစ်ခင်လေးစား သွေးချင်းညီအစ်ကိုများ

မွန်မွန်၏ဖေဖေ ဦးစောကျုံသာည် ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူငယ်များ စွမ်းခည့်ဖွံ့ဖြိုး ရေးသို့ကောလိပ်ဆင်းတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ဖေဖေသည် မွန်မွန်အား သူတွေကြံခွဲရသည့် အဆောင်လိုက် ဘောလုံးပြိုင်ပွဲတွင် အောင်ပွဲ ရွှေ့သည့်အကြောင်းကို ပြောပြုပါသည်။ ဖေဖေတို့၏ ဇရာဝတီဆောင်တွင် စမာလူမျိုး ၂ ဦး၊ ကရာင် လူမျိုး ၁ ဦး၊ ကချင်လူမျိုး ၁ ဦး၊ ကယားလူမျိုး ၁ ဦး၊ ချင်းလူမျိုး ၁ ဦး၊ မွန်လူမျိုး ၂ ဦး၊ ရခိုင် လူမျိုး ၁ ဦးနှင့် ရှုမ်းလူမျိုး ၂ ဦး ပါဝင်ပါသည်။ အသင်းခေါင်ဆောင်ပြစ်သူဖေဖေ၏ ပြောစကားကို အသင်းဝါဘာလုံးက လေးစားလိုက်နာကြပါသည်။ အချင်းချင်းလည်း အလွန်ချုစ်ခင်ပြီး ပြည်ထောင်စုဖွဲ့သွေးချင်းညီအစ်ကိုများ ဟု ခံယူထား ကြပါသည်။ ယဉ်ပြိုင်ရမည့်အသင်းသည် ကျောင်းတွင် အတော်ဆုံးဘောလုံးသမားများ ပါဝင်စုစည်းထားသော သံလွင်ဆောင်အသင်းဖြစ်သည်။ ဖေဖေက ပိုမ်းအသင်းကို “တို့အသင်းမှာ တိုင်းရင်းသားပေါင်းစပ်ပါဝင်တယ် အနိုင်အစွဲထက် တို့တိုင်းရင်းသားတို့ရဲ့ စည်းလုံးညီညွတ်မှုနဲ့ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး လေးစားချုစ်ခင်မှုကို ပြသကြရမယ်” ဟု အားပေး စကားပြောခဲ့သည်။ ဖေဖေ၏ ပြောစကားအတိုင်း အားလုံးက ပြိုင်ပွဲတွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး လေးစားချုစ်ခင်လျှက် အပေးအယူ မျှမျှတတ်မြင့် ယဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသဖြင့် သံလွင်ဆောင် အသင်းကို အနိုင်ရခဲ့သည်။

အာဆီယံသဘော စရိတ်

လျှောက်ထဲတွင် ကွန်တော် လေးစားအားကျချသောအိမ်နီးနားချင်း မမတစ်ဦး နှိပါသည်။ သူသည် တက္ကသိလ်ကျောင်းသူတစ်ဦးဖြစ်၍ အမည်မှာ နှိန့်သွာဖော်ဖြစ်ပါသည်။ မမသွာဖော်သည် ကွန်တော်တို့ မသိသည့်စာများကိုလည်း စိတ်ရှည်လက်ရည် ရှင်းပြပေးသည်။ စဟုသာ ပြုဖွံ့ဖြိုးအကြောင်းအရာများကိုလည်း စိတ်အားတက်ကြစွာ ပြောပြပေးတတ်သည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်က မမသည် အရှေ့တောင်အာရှုနှင့် ဂျပန်လွှဲထုတ်များ သဘောခနီးစဉ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံကိုယ်စားပြု၍ လိုက်ပါခွင့် ရခဲ့သူဖြစ်သည်။ ခနီးစဉ်အတွင်း ပိမိတို့၏ယဉ်ကျေးမှုထုံးတမ်းစဉ်လာ မူးကို အခြားအာဆီယံနိုင်ငံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဖလှယ်ခွင့်ရခဲ့ကြသည့်အပြင် ရင်းနှီးမှု ခိုင်ခြဲလာပေါ်သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသိရောက်ရှိနေသော အာဆီယံနိုင်ငံမှ တက္ကသိလ်ကျောင်းသား ကျောင်းသူ မွေးနှင့် တွေ့ဆုံးရခဲ့သူကဲ့သို့ ပိယက်နမ် စင်ကာလူ မလေးရှားနိုင်ငံများသို့လည်း သဘောခနီးစဉ်ပြု၍ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုနိုင်ငံရှိမိသားစိုဝင်များနှင့်လည်း နှစ်ရက်အတွက် နေထိုင်ခွင့်ရခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံကိုယ်စားပြုကျောင်းသားများသည် ကရင်တိုင်းရင်းသားနှီးရာအက ဖြစ်သော ကရင်းသုံးယိုးအကကိုလည်းကောင်း ချင်းတိုင်းရင်းသားတို့၏ နှီးရာအကဖြစ်သော ဝါးည်အက ကိုလည်းကောင်း တင်ဆက်ဖော်ပြုခဲ့သည်။ ကွန်တော်သည် မြန်မာနိုင်ငံကိုယ်စားပြု ကျောင်းသား များ၏ တင်ဆက်မှုအပေါ် အခြားနိုင်ငံများက ပည်သို့ သဘောထားအပြင်ရှိသည်ကို သိနိုလို၍ ဖော်မြန်မာနိုင်ငံမှ တိုင်းရင်းသား တို့၏ နှီးရာအကဖြစ်သော ဝါးည်အကသည် ပိုလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၏ နှီးရာအကနှင့်တွဲကြောင်း သိနို ၅၉။ ကွန်တော် အလွန်သဘောကျ သွားပါသည်။

ကောက်ပါဖြစ်ရပ်များကိုလေ့လာပြီး သင်၏ထင်မြင်ယူဆချက်ကို ပြောပြပါ။

ပြဿနာ(၁)

နှစ်အေးဝေတိုင် အိမ်တွင် မွန် ပြည်နယ်မှ အညွှန်ညွှန်များ ရောက် နေသည်။ ဒေသတွက် ကွဲကောသီနှင့် ကြက်မောက်သီးများ ပါလာသဖြင့် ဘို့မြတ်နှင့် မျှဝေပေးသည်။ ဘို့မြတ်နှင့် အောင်မြတ်နှင့် ဘို့မြတ်နှင့် ဘေးအိမ်မှ ကိုပြေားကျော်ထိချေက ရရှိနိုင်မှန်တိကို လည်းကောင်း၊ သုံးအိမ်ကျော်က မမချိဝင်းတို့အိမ်မှ ပြောင်းမြှုမြန်ဟင်း ခါးချက်၍လည်းကောင်း၊ ငါးအိမ်ကျော်မှ မမဆုန်သင်းက ချင်းတောင်တွက် ပန်းသီးများကို လည်းကောင်း အညွှန်ညွှန်များစားရန် လာပေးကြသည်။ အညွှန်ညွှန်များကလည်း မွန်ပြည်နယ်သို့ အလည်လာရန်မြတ်ခေါ်နေသည်။

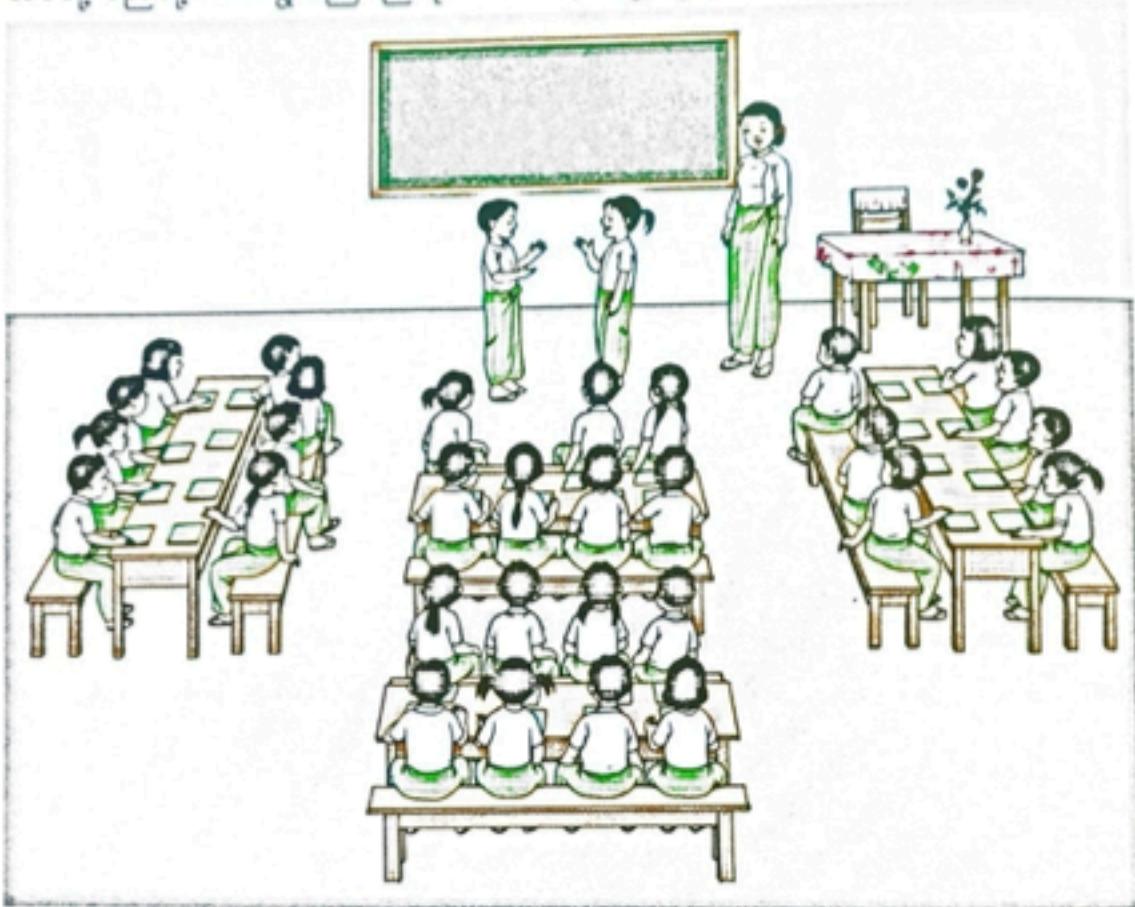

ပြဿနာ(၂)

ဦးမြင့်ခိုး၏လက်ပက်ရည်ဆိုင် ရွှေ လမ်းမကြီးတွင် ကားများ ဖြတ်သွား သည့်အပါ ချိုင့်ခွဲက်ထဲမှ စွဲရည်များ ဆိုင်ထဲအထိ စဉ်တတ်သည်။ ဦးမြင့်ခိုး ကိုယ်တိုင်ရော ဆိုင်တွင် လက်ဖက် ရည်သောက်နေသူများကပါ ရပ်ကွက် လူဗြိုင်းစိမ့်လွှင်ကို လမ်းမပြင် ပေးရ ကောင်းလား အပြစ်တင်နေကြ သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဖွဲ့ခြားအိတ်များ အပြည့်တင်လာသော ထော်လာရှိ သည် ချိုင်ခွဲက်များကိုရောင်တိမ်းရင်း မျက်နှာချင်းဆိုင်လာသောစက်သီးတစ်စီးနှင့် တိုက် မလိုပြောက်ကာ တိမ်းမောက်သွားသည်။ ဆိုင်သေးအိမ်မှ လူများကလည်း ထိုပြေားရပ်ကို မပြင်ချင်ယောင်ဆောင် လိုက်ကြသည်။ ရပ်ကွက်လူဗြိုင်းကိုလည်း ပြစ်တင်ရှုတ်ချေနေကြသည်။

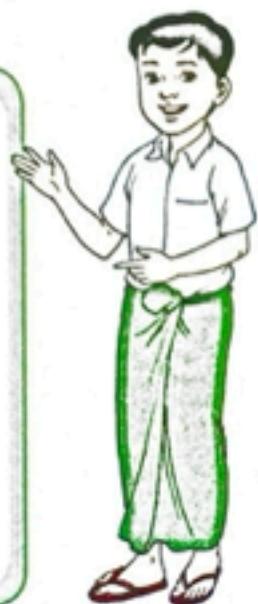

သင်တို့ရပ်ကွက်ကော်များတွင် ရပ်ကွက်သူရပ်ကွက်သားများအားလုံး ပါဝင်လုပ်ဆောင်မည့်
တစ်ကာစဉ်တစ်ခုကို ဧရားချယ်ပါ။ စည်းလုံးညီညာတဲ့သော ရပ်ကွက်သူးရပ်ကွက်သားများအဖြစ်
သင်တို့ မည်သို့ဆောင်ရွက်ကြမည်ကို စာသင်ခန်းအေားဖွေးနှေးပဲ တစ်ခုပြုလုပ်ပါ။

ပေးခိုင်း

- ၁။ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း ချစ်ခင်စည်းလုံး ညီညာတဲ့နေထိုင်
မြောင်းသည် အဘယ်ကြောင့် အရေးကြီးပါသနည်း။
- ၂။ သင်တို့၏ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများကို အဘယ်ကြောင့် သိသင့်ပါ
သနည်း။
- ၃။ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံအချင်းချင်း ရင်နှီးယူပေါင်းခြေားသည် အဘယ်ကြောင့်
အရေးကြီးပါသနည်း။
- ၄။ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ၏ ယဉ်ကျေးမှုကိုသိရှိအောင် သင် မည်သို့
မြောင်းမည်နည်း။

သင်ခန်းစာ (၁၅) သဘာဝအလု ထိန်းသိမ်းကြ

သဘာဝအလုအပေါ်တွင် လိန်းသိမ်းစောင့်ဆွေရေးတပ်ဖို့ ပြည်သူ့သိမ်းကြည့်မည်။

- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပါ့မှိုသောအရာများမှာ ပည်သူည်းပို့နည်း။
- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပါ့မှိုသောအရာများမှာ နေ့စဉ်ဘဝအကျက် မန္တာမြေစံ လိုအပ်သောအရာများကို ဖော်ပြပါ။
- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အကယ်ယူရှိ အငော်ကြောင့် အငော်ကြောင့် သနည်း။

၏ပုံကိုကြည့်ရေလေလာပြီး မေးခွန်းနံပါတ်တစ်ခုစိုင် အနီးအနားနှင့်ရှုပ်ပုံများနှင့် ဆက်စပ်၍ မေးခွန်းထုတ်ကာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံများကို ဆန်းစစ်ကြည့်ရအောင်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုအန္တရာယ် စုပေါင်းကာကွယ်

စိုင်းနောင်တို့ မိသားစုသည် မြို့ပြ တိုက်ခန်းများ၏ ကြေညီထပ်တွင် နေထိုင်သူများ ပြစ်သည်။ သူနေထိုင်ရာ ရပ်ကွက်အနီးတွင် အထပ်မြင်တိုက်ပြီးများ တိုးပွားလာပြီး လူနေ များလာသောအခါ စဉ်းကမ်းမဲ့စွာ အိမ်ကို အည်းစာမြေးများ နေရာအန္တိရှိနေသည်ကို စိုင်းနောင် သတိပြုမိသည်။

ဣန်လျှောက်နေသည် ကဗျာဆတ်ဝန်ကျင်

လိန်းသိမ်းလေ့နေဖြစ်သည်ဟု ဆရာမကပြောပါသည်။ မိမိ၏အသက် ၁၀၄၇၌ပြည့် ဓမ္မားနေ ပြစ်သည့်အတွက် အမှတ်တရ အပင်တစ်ပင်စိုက်ပိုးခဲ့ပြီး နေချဉ်ရောလောင်းခဲ့သည်။

နေရောင်ရရှိသည့် နေရာတွင် စိုက်ပိုး
ထားသောကြောင့် အပင်ပေါက်လေး စိမ်းစိမ်း
ရို့ရို့ကို ပြင်တွေ့ရသောအခါ စိုင်းနောင် ပျော်ရွင်
မိသည်။ အသီအပွဲ့များစုံလာသော သစ်ပင်လေး
အနီးတွင် ငှက်ကလေးများ၊ လိပ်ပြာများ ပျံပဲ
နေကြသည်။ ငှက်ကလေးများ၏ သာယာသိနှင့်
လိပ်ပြာလေးများပျံပဲနေသော သစ်ပင်လေး၏
အလှကို ရပ်ကွက်တွင်းနေသူများ သတိပြုပါ
လာကြသည်။ စိုင်းနောင်သည် နောက်ထပ်
ပျိုးစွေများထပ်ပျိုးပြီး သစ်ပင်များစိုက်ပိုးပြန်သည်။ အပင်များတိုးပွားလာပြီး စိုင်းနောင်၏
လိပ်ရွှေ့တွင် စိမ်းစိမ်းသာယာလှပနေတော့သည်။ ငှက်ကလေးများ လာရောက်
နားရို့ကြသောကြောင့် ပြင်တွေ့သူတိုင်း စိတ်ကြည်လင်လန်းသွားပြီး အပူဇာက်လည်းလျော့နည်း
သက်သာသည်ဟု ခံစားရသည်။

မိမိနေထိုင်ရာရပ်ကွက် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပလတ်စတ်
အိမ်က်များဖြင့် မလျှင်ပတ်နေစေချင်ပါ။ သန့်ရှင်းသော
လေထု လွှမ်းချွေထားစေချင်ပါသည်။ နွေးထွေးသောနေရောင်
အောက်တွင် အရောင်အသွေးစုံလင်သော သဘာဝရွှေ့ခြင်းပြု
အလှဆင်စေချင်ပါသည်။ ကဗျာမြေ ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်
ပြု ရေ လေ နေ အပင်နှင့် အကောင်လေးများကို တန်ဖိုးထား
လိန်းသိမ်းစောင့်ရွှောက်ရန် အခိုန်ကျရောက်နေပြီဖြစ်သဖြင့်
စိုင်းနောင်ကဲ့သို့ ပြုမှုဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

ဖော်ထားသောရှည်ပုံကိုကြည့်ရလေလာ၍ မည်သည့်နည်းလမ်းများသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ကာကွယ်စေရန်ရောက်နိုင်သနည်း။ ထိုနည်းလမ်းများသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို မည်သို့ ကာကွယ်စေရန်ရောက်နိုင်ကြောင်း ရှင်းလင်းတင်ပြပါ။

နည်းလမ်းများ

ကာကွယ်စေရန်ရောက်ပုံ

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအတွေးကြံ့များကို အခြေခံ၍ သင့်အနီးအနားရှိ ပတ်ဝန်းကျင်ကို
မည်သူ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရွှေ့က်မည်နည်း။

မေးခွန်း

- ၁။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို အဘယ်ကြောင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရွှေ့က်
သင့်သနည်း။
- ၂။ မည်သည့်အရာများက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ပျက်စီးစေသည့်
အကြောင်းရင်းများ ပြစ်သနည်း။
- ၃။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရွှေ့က်ရာတွင်
မည်သူ ပြုလုပ်သင့်သနည်း။

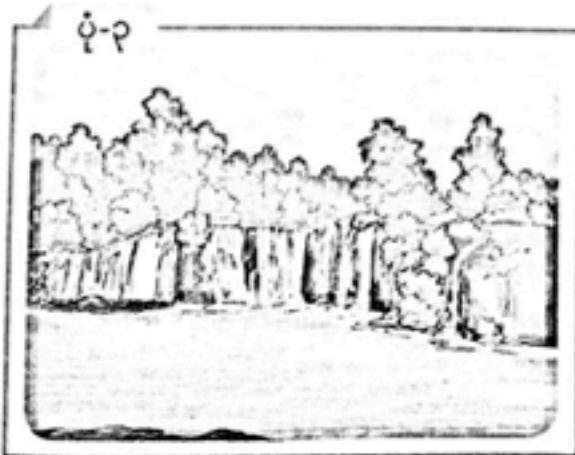
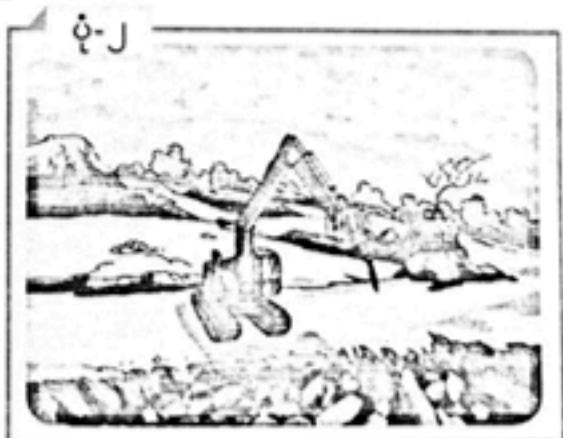
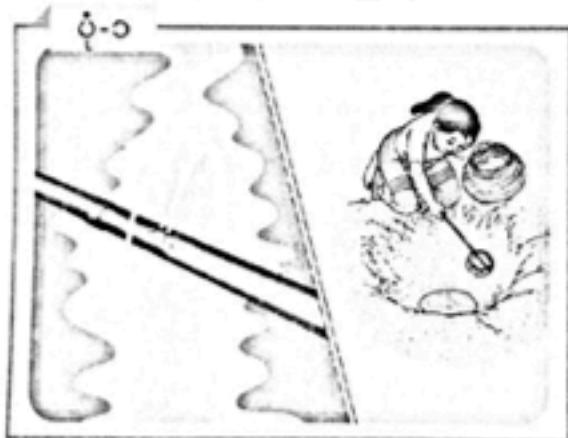
သင်ခန်းစာ (၁၆) သဘာဝဝန်းကျင် စောင့်ရှောက်စေချင်

သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရွှေ့ကိုတတ်ရန် ဤသင်ခန်းစာကို လေ့လာ ပြုပေါ်။

- သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို အဘယ်ကြောင့် အသုံးပြုကြသနည်း။
- သဘာဝအရင်းအမြစ်များသည် ကုန်ခန်းသွားတတ်သလား။ အဘယ် ကြောင့်နည်း။
- သဘာဝအရင်းအမြစ်များကုန်ခန်းသွားလျှင်ဘတ္တဖြစ်လာနိုင်သနည်း။

ရုပ်ပုံများကို ပြည့်စုံလေ့လာပြီးနောက် မည်သည့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရွှေ့ကို လိုအပ်သည်ဟု ထင်ပါသနည်း။

သဘာဝဝန်းကျင် စောင့်ရှောက်စေချင်

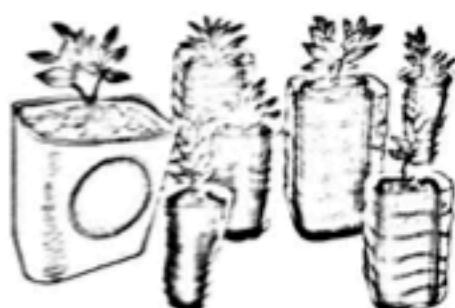

အပြည်သွေးသည့်ကဲခါတိုင် ပစ္စ်ထည့်ရန် ဖိတ်အပိုင် ရေဘွဲ့ယူဆောင်သွားလေရှိသူ ရွှေဂျွဲကို သွင်ယ်ချင်းမှားက နှာမလည်းကပ်ပေး အမိုက်ပစ်သည့်အခါတိုင်း ရွှေဂျွဲက ဆေးပြုပြုစွဲယ်သော အိုးကိုမှားမှားနှင့် မဆေးပြုပြုစိုင်သော အိုးကို မျှေးကို ပြေားပစ်လေရှိသည်။ ပြင်ပြင်သွေးနေရာတိုင်းတွင် တစ်ခါးသုံး ဘူးချွဲမှားနှင့် စွဲပြုပြုစိုင်သွားကောင်စင်း၏ သွန်းသော ရပ်စွာရှိပြုနှုန်းကို ရွှေဂျွဲအလေးထားသည်။ စားသောက်ဆိုင်သွားသည့်အခါတိုင်း

ရွှေဂျွဲက ဝါးတုန်းတစ်ရွာကို ပြင်းပယ၍ စွဲနီး

ခက်ခိုင်နှင့် လက်သုတေသနပါသနိုင်းကို တောင်းသုံးသည်။ ဆွေးနွေးမှား နေထိုးသောတော်ဗျာမှ ဝါးချွဲတော်ဗျား ဆွေးနွေးလုပ်နှင့် ပြစ်နေပြီကို ရွှေဂျွဲ အလေးထားသော ပြန်လည် အသုံးပြုခိုင်သောပစ္စ်း မှားကို သီးသန့် ရွေးဆောင်ထားပြီး လိုအပ်သည့် အခါတိုင်း ထုတ်သုံးလေရှိသည်။ သုံးကော်ဘူးနှင့် ပလတ်ဝတ် အိုးချွဲမှားကို သီးပင် စားပင် ဝယ်မှား ပန်ပင်မှား ပိုက်ပို့ရာတွင် ပြန်လည် အသုံးပြုသည်။ ထိုပြင် မေမိနေသွားသည့်အခါတိုင်း

သန့်ရှုံးသော အိုးတွဲ ဘူးချွဲမှားကို သိကျွဲ့ခ်မင်သည့် စွေးသည်မှား ပြန်လည် အသုံးပြုရန်အတွက် ပေးလေ ရှိသည်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက် ဆေးကြောပြီးသည့် ရေကို စိုက်ပိုးပင်မှားအတွက် လောင်းပေးလေ ရှိသည်။ ရေရှားပါးသောဒေသတွင် နေထိုင်သွား၏ ရေရှိမှု အတွက် ခက်ခက်ခဲ့ခဲ့ကြီးပမ်းရပုံကို ရွှေဂျွဲက အလေး

ထားသည်။ တစ်နေ့တွင် ဖေဖေသည် ရွှေဂျွဲနှင့် သွင်ယ်ချင်းမှားကို ရွှေဂျွဲနေခဲ့ဖူးသောပြုးလေးကို လိုက်ပိုးပေးသည်။ မြို့သုံးပြုးသွားမှား၏ သဘာဝအစိုင်အပြစ်မှားကို တန်ဖိုးထားထိုးသိန်းသိမ်း စောင့်ရောက်မှုကြောင့် သာယာလှုံသ သန့်ရှုံးသော မြို့အပြစ် ဂုဏ်ယူရကြောင်း ရွှေဂျွဲ၏သွင်ယ်ချင်းမှား နားလည် သဘောပေါက်သွားသည်။

တခန်း(၁၆)

ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးသည် လျှော့သုံး ပြန်သုံး ပြန်လည်ပြပြင်သုံး နည်းလမ်းများကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးရန် အဘယ်ကြောင့် လိုအပ်သနည်း။ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ပြီး ပြန်လည် တင်ပြပါ။

“လျှော့သုံးရန် အဘယ်ကြောင့် လိုအပ်သနည်းဆိုလျှင်...

- ပြန်သုံးရန် အဘယ်ကြောင့် လိုအပ်သနည်းဆိုလျှင်...
- ပြန်လည်ပြပြင်သုံးရန် အဘယ်ကြောင့် လိုအပ်သနည်း ဆိုလျှင်...

ပေးထားသောအချက်များကိုအမြဲ့အစွဲ သင်ကိုယ်တိုင် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထိန်းသိမ်း
စောင့်ရှောက်မည့်နည်းလမ်းများနှင့် ပြည်သူများပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းမီးဆော်ချက်များ
ပါဝင်သော ပိုစတာတစ်စောင်ဖြူလုပ်ပါ။

နောက်ဘဝတွင် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို မည်သို့ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်မည့်နည်း။	သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရာတွင် မည်သူတို့ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင် သနည်း။	သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း ကြောင့် မည်သည့်အကျိုး ကျေးဇူးများ ရရှိမည်နည်း။

မေးခွန်း

- ၁။ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို မည်သို့ လျှော့ချုပြုး သုံးခွဲကြမည်
နည်း။
- ၂။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများသည် မည်သည့်
အရာများဖြစ်သနည်း။
- ၃။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများမပြုစောင် မည်သို့
လုပ်ဆောင်ရမည်နည်း။

ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုး

- ရှေးလူကြီးများ၊
ဆိုရိုးထား၊
ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုးပါ။
- တစ်ပါးသောသူ၊
အားကိုးမှု၊
ဤလူ ဖျင်းနဲ့ရှား။
- ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထာ၊
လုပ်ဆောင်မှု၊
သုခ ရမည်မှာ။
- လူလောကတွင်၊
လူတိုင်းပင်၊
စွမ်းအင်ရှိသည်သာ။
- ကိုယ့်စွမ်း ကိုယ့်အင်၊
သုံးချဲလျှင်၊
စည်ပင်တိုးပွားရာ။
- စဉ်လာပုဂ္ဂိုင်း၊
ယူဉ်ပြနိုင်း၊
လူတိုင်းနာဇောင်းနှင့်။

- နာဂေါင်းရှုလျက်၊
ကိုယ့်အသက်၊
ကိုယ့်တွက် ကိုယ်ရှုသင့်။
- သူများ နာဂေါင်း၊
အရားဇော်း၊
အကြာ်း မဟုတ်ရှင့်။
- လူလောကဝယ်၊
ဤပုံနယ်၊
မှတ်ဖွယ်လူအကျင့်။
- ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုး၊
စီးပွားတိုး၊
ကောင်းကျိုး အဆင့်ဆင့်။

ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်အဟောင်း